

BOGOLJUB

CERKVENI LIST ZA SLOVENCE

Izhaja začetkom
vsakega mesca

Izdaja Kat. bukvarna
Tiska Katol. tiskarna

Stane: za celo leto
K 2'—; za Nemčijo
K 2'50; za Ameriko
in vse ostale zunanje
kraje K 3'—

Spisi in dopisi se
pošiljajo uredni-
štvu, naročnina in
darovi pa upravni-
štvu „Bogoljuba“
v Ljubljani

Spisi se morajo pe-
slati do 10., dopisi do
15. prejšnjega mesca

Koledar za december.

Namen molitve za december, določen od sv. očeta: **Verski poduk.**

Dnevi	Godovi	Posebni namen: molitve so: najvažnejši dogodki in nenadne zadeve.	Češčenje presv. Rošnj. Telesa		
			Ljublj. škof.	Lavant. škof.	
1	Torek	Natalija	Duh pokore	Ljublj. Križanke	Marib. sv. Jož.
2	Sreda	Bibljana	Grešne nevarnosti, reši nas, o Gosp.	Boh Bistrica	Bolnišnica
3	Četrtek	Francišek Ksav.	Misijoni med neverniki	Lozice	
4	Petek	Barbara	Vojaki na bojnem polju	Zagorje ob Savi	Lembah
5	Sobota	Saba	Zedinjenje razkolnikov	Metlika	
6	Nedelja	Nikolaj	Ljubljanska stolnica in cela škofija	Novo mesto	Ruše
7	Poned.	Ambrozij	Naši škofje in mašniki	Mošnje	Sv. Lovrenc pri Mariboru
8	Torek	Preč. sp. B. D. M.	Marijine družbe	Ljublj. stolnica	
9	Sreda	Sirij	Versko življenje med vojaki	Kamnik, župnija	Dev. Marija v puščavi
10	Četrtek	Loretanska M. B.	Marijina svetišča (Loreto)	Kokra	Sv. Križ
11	Petek	Damat	Rimska Cerkev	Studenc	
12	Sobota	Sirenij	Naši bogoslovci in visokošolci	Loka. uršulinke	Selnica
13	Nedelja	Lucija	Bolni na očeh	Dražgoše	G. Sv. Kunig.
14	Poned.	Spiridijon	Posli in delavci	Grahovo	
15	Torek	Kristina	Bralci in sodrujniki „Bogoljuba“	Zagradec	Sv. Mar. na P.
16	Sreda	Evzebij	Gospod, uči nas moliti!	Adlešiči	Sv. Bar. p. M.
17	Četrtek	Lazar	Ranjeni vojaki	Sorica	Sv. Mart. p. V
18	Petek	Gracijan	Naše sirote in vdove	Turjak	Sv. Peter niže Marib.
19	Sobota	Prič. por. B. D. M.	Krščanske družine, posebno matere	Lipoglav	
20	Nedelja	Liberat	Dober tisk	Sava	Cerkev šolskih sester
21	Poned.	Tomaž, apostol	Mlačni v veri	Krašnja	
22	Torek	Demetrij	Trdovratni grešniki	Ovsiše	Sv. Alojzij v Mariboru
23	Sreda	Viktorija	Onemogli vojaki	Ljublj. Marijan.	
24	Četrtek	Adam in Eva	Otroci, ki so v nev. brez sv. krsta um.	Harije	Dev. Marija Matič milosti v Mariboru
25	Petek	Rojstvo Gospod.	Mir ljudem na zemlji	Vipava	
26	Sobota	Štefan	Naši vojskovodje	Postojna	
27	Nedelja	Janez Ev.	Deviški stan	Vrh pri Vinici	Sv. Mart. n. K.
28	Poned.	Nedolžni otroci	Vsega pohujšanja, reši nas o Gosp.	Rateče	
29	Torek	Tomaž, škof	Ponižanje sovražnikov sv. Cerkve	Semič	Stolnica v Mariboru
30	Sreda	Nicefor	Zaupanje v previdnost božjo	Košana	
31	Četrtek	Silvester	Vsi letos umrli. Zahv. za vse milosti	Ljublj. bogoslov.	

Darovi za v Bosno.

a) Različni darovi za novomašnike: Ter. Petrič, Dunaj 1 kos kvačk. čipk za albo; gđc. Vrečar 1 šalico, 2 kanglici, uršulinke v Škofji Loki 21 korporalij in rutic za kelih, 2 roheta, 2 slikani štoli, 1 ciborij, kvačk. čipke, kvačkane čipke od gojenke N.; Mar. Zima, Šiška 1 kos kvačk. čipk za albo; Fr. Krhin čipke za 1 albo; tvrdka Ničman 3 stenske križe; gđc. J. Kačar žimo za zglavnik, 1 ducat nogavic, 3 srajce; tvrdka Doğan 1 zglavnik; Fr. Kos, Ljubljana 3 pare nogavic; dve Mar. hčri iz Vipave 2 beli štoli; Fr. Mezek 10 žepnih rutic; gđc. M. J., Škofja Loka 2 oltarna prta, 1 obhajilni prt; R. Slana, Ljubljana 1 kos kvačk. čipk za 1 albo; gđc. R. M. 1 mizni prt; Mar. družba, Tržič 3 spodnje hlače, 6 srajc, 2 roheta, 2 olt. prta, 2 olt. pregrinjali, 2 posteljni pregrinjali, 2 rožna venca (iz Rima in Jeruzalema), 3 kavine šalice, 2 para nogavic, 2 roheta za ministranta, 2 obhajilni vrečiči, 2 novi oltarni blazinici, 3 pare nožev in vilic, žlic in žličic, 1 krtačo za obleko, 2 para gumbov za manšete, 2 šopka umetnih cvetic; ga. in gđc. Sch., Ljubljana 3 škatle sladkorja, 3 zvitke bombonov; ga. H. Sch., Ljubljana 6 servietov; gđc. K. Plč, Maribor 8 srajc, 6 zimskih hlač; gđc. Rupnik, Ljubljana 12 šopkov umetnih cvetic; neimen. 2 oltarna šopka; gđc. Ve-

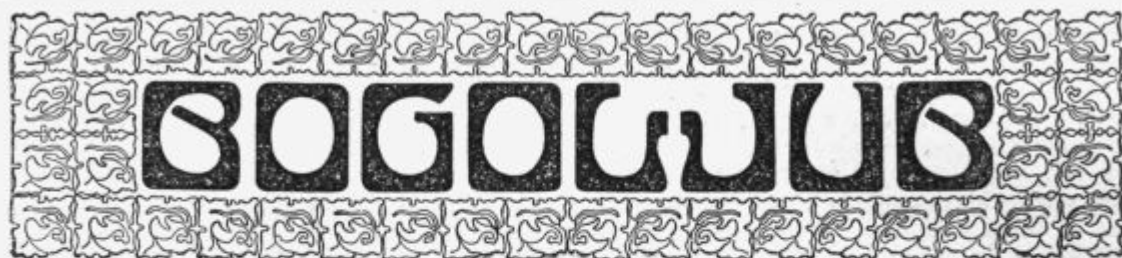
hovec 3 kose trakov za perilo; neimen. 4 kozarce, 4 žličke; M. Kaučič 1 podobc; gđc. I. Orehek, Vodmat 1 oltarni prt; R. Zorc 2 zavitka sveč; Mar. Smrke, Posavje 2 krasna oltarna šopka, 6 cikori, 1 škatlo kave, 1 zav. vžigalic; šk. sl. N. N. sv. pismo v šestih vez. knjigah, 2 klobuka; zastoj so šivale, vezle in druga dela prevzele: gospe Mar. Alešovec, Hel. Schifferer, Ant. Goričan, Mar. Kurnik, M. Čarman in gospodične: R. Miklavčič, D. Dejak, L. Rozman, Evg. Singer, Mer. Detela, Ana Kušar, Am. Strohal, Fr. Zor, M. Šubič, P. Drexler, M. Prezelj, I. Čarman, St. Faganel, Neža N. P. in M. Lekan.

Izkaz darov v denarju.

b) Za novomašnike: Neimen. 10 K; dve Mar. hčri 4 K; Neimen., Ljubljana 2 K; č. g. župn. Vilman, Ljubno 16 K; Lucija Fidler, Št. Jurij ob juž. žel. 6 K; Mar. kongr. gospodičen pri uršulinkah v Ljubljani 10 K; dr. Pečjak, Ljubljana 10 K; pri razstavi za novomašnike nabrali 120 K 91 vin.

Vsem tisočerm zahvala in Bog plati! H koncu še eno zahvalo vsem, ki so pomagali pri razstavi in pri odpošiljanju stvari. Bog je videl njihove trude in žrtve; poplačal bo vse.

M.

Slava Brezmadežni!

K 60-letnemu jubileju, 8. decembra 1854 — 8. decembra 1914.

Šestdesetkrat se je leto pomladilo, odkar je Cerkev obdala vzvišeno božjo Mater z novim sijajem ter tako izpolnila že davno iskreno željo pravovernikov; pod vplivom Sv. Duha je razglasila kot versko resnico tako ljubki in pomenljivi nauk: »Da je Bog preblaženo Devico Marijo že v prvem trenutku spočetja z ozirom na zasluženje Jezusa Kristusa obvaroval vsakega madeža izvirnega greha ter jo v prepolni meri obdaroval z milostmi.« S tem činom Cerkev ni morda iznašla novega nauka; nauk ta je že bil prastar ter obsežen v božjem razodetju; le proglasila ga je na slovesen način ter ukazala vernikom, da so ga dolžni verovati pod kaznijo izobčenja. Zgodilo se je to dne 8. decembra 1854 v cerkvi sv. Petra v Rimu z velikim sijajem ter je zbudilo veliko radost po celem katoliškem svetu . . .

Že ob jutranji uri tega dneva je bobnelo gromenje topov raz angelski grad daleč tja v okolico rimskega mesta. V mogočnem akordu so se glasili zvonovi iz tristo zvonikov ter razveseljevali nebo in zemljo. Celo mesto Rim je bilo okrašeno kakor nevesta na dan poroke. Nepregledna vrsta ljudi se je vrtskajoč pomikala po ulicah. Mnogi so jokali veselja.

Stopimo v cerkev sv. Petra! Neizmerne množice kličejo Sv. Duha: Veni Creator Spiritus! Kar vstane Pij IX. sredi prelatov in oznani z radostnim obličjem, s solznim očesom ter od ganjenja se tresočim glasom prekrasno veliko dogmo o Marijinem brezmadežnem spočetju!

Marija brez madeža spočeta! To je bilo veselje, ki je prevzemalo večno mesto Rim! In odmev tega veselja se je glasil po celem katoliškem svetu. Ponašali so ga slovesni glasovi zvonov tje v najbolj oddaljene kraje! Vseh pravovernikov glasovi so se edinili v klicu: Slava Brezmadežni!

V večer spomin na ta izredni dogodek je dal Pij IX. preslikati krasno vatikansko dvorano s pomenljivimi slikami; dvorana se od takrat zove »Stanza della Concezione« (dvorana čistega spočetja). Na glavni stent je naslikana ogromna slika, predočujoča poznejšim rodovom znameniti dogodek. Papež Pij IX. stoji pred svojim prestolom ter žarečega lica proglašja versko resnico o brezmadežnem Spočetju Marijinem; krog njega je zbrana vojskujoča cerkev na zemlji; med njimi vidiš kneze, cerkvene prelate . . . vsi se vesele izrednega počeščenja Marijinega; zgornji del slike pa nam kaže veselje zmagoslavne cerkve; tu vidiš Sv. Trojico, nebeško Kraljico, kateri se izkazuje čast, sv. Petra in Pavla; na levi strani stoji vzvišena ženska podoba — sv. Cerkev — držeč v roki križ, znamenje zveličanja; od nje pa se zliva svetloben žarek na Pija. Ta zgodovinska slika govori umu in srcu o slavi, ki jo uživa Marija in o ljubezni, katero ji mi dolgujemo. Sredi dvorane stoji dragocena omara, umetniško delo, sestavljena iz bron, srebra, mozaika in emajla; v njej se hrani papeževa listina »Ineffabilis Deus«, preložena v razne jezike v krasnih vezavah. Ob vznožju omare je naslikan sprevod raznih narodov, izvršujoč besede Marijine proroške hvalnice: »Odslej me bodo blagorivali vsi rodovi zemlje« . . .

60 let je minulo od srečnega trenutka . . . In danes vidimo, kako je Cerkev prav storila, ker je razglasila ta nauk, ki ga je Marija sama potrdila štiri leta pozneje v pirenejskem mestecu Lurdu. Svet je poln zmot. Neče poznati več svoje slabosti, ki je posledica izvirnega greha; zameta pa tudi nadnaravne milosti, zato se pa tudi pogreza vedno globlje . . . Nikdar še ni napuh tako nosil pokonci svoje glave: napuh v vednostih, napuh v politiki, napuh v časopisju, napuh v

verskih naziranjih, duh upora in nepokorščine v vseh slojih človeške družbe. Vednost ne dopušča več, da bi jo razsvetljevala luč sv. vere; učenjaki mislijo, da premorejo vse s svojim razumom. Države so zavrgele krščansko pravičnost ter na njeno mesto postavile moč ter dobičkarijo. Del časopisja je zavrgel vsak čut dostojnosti, pravicoljubnosti. Vero si hoče razlagati vsak po svojem kopitu. Nihče se noče več pokoriti. Spoštovanje do predstojnikov je spodkopano. Ta napuh pa vodi naravnim potom v močvirje mesenosti, nesramnosti, razuzdanosti, pijanosti, tako da svet noče poznati drugega kot meso in materijo, ki jo obožuje . . . Tako se je svet oddaljil od Boga ter drvi v brezno pogube . . . Napuh in mesenost pa mu spleta trnjeve biče . . . Koliko solzâ se prelije, koliko vzdihov prihaja iz tesnih prsij, znak notranjega gorja . . . Najstrašnejše nasledke tega odpada od Boga vidimo žalibog pred seboj ter jih bridko čutimo: zemlja je namočena s krvjo narodov, ki se neusmiljeno koljejo med seboj . . . Poslal je Bog narodom v kazen krvav misijon, vojsko, kakršne še ne pozna zgodovina . . .

Ali res ni pomočka, ki bi izpeljal ljudstva in posameznike iz te temne začate zopet na pot sreče in zadovoljnosti, pa ne samo za kratek čas življenja, ampak tudi za dolgo večnost?

O, ljudje božji! Dajte slovo napuhu, slovo mesenosti in uživanju! Ponižno spoznajte svoje slabosti, da ste nič, ako zidate sami náse; spoznajte, da ste potrebni milosti božje, katera edina vas more izpeljati iz nesrečnih križpotov ter vas pripeljati na pot časne in večne sreče.

Brezmadežna Devica, kraljica nebes in zemlje, se v svoji ponižnosti nazivlje dekle Gospodovo; kot skrbna mati nas tako uči: borite se zoper mesenost in poželjivost, ponižujte se! Vodi vas k spovednici, kjer pri-

znajate svoje slabosti; vodi vas k obhajilni mizi, ki je na njej pripravljen za vas kruh močnih . . . Posebno ti, draga mladina, uči se od Brezmadežne nedolžnega življenja; da pa dobiš moči, zavživaj pogostokrat angelski kruh, kruh nadnaravnega življenja.

O vi vsi, ki jokate! Vsi, ki zdihujete pod pezo grehov, napuha, poželjivosti! Vi vsi, ki čutite grozne nasledke krvave vojske . . . Pohitite v naročje Brezmadežne; naj teko vaše solze v materino naročje . . . Ne bojte se! Njena ljubezen je nepremagljiva. Ž njo jo je obdaril sam Sv. Duh. Dobili boste pomoč, tolažbo, oduščenje, zaupanje . . .

Bilo je v istem letu 1854., v katerem je Cerkev razjasnila svetu nauk o Brezmadežni. Divjale so ravno v onem času grozne vojske med Rusi in Francozi in Angleži. Več francoskih vojakov je bilo ranjenih pred Sebastopolom. Prepeljali so jih v bolnišnice v Carigrad. Ker so zvedeli ti ranjenci, kako po svetu bijejo srca za Brezmadežno, so hoteli tudi sami v svojih bridkih urah pokazati izredno ljubezen ter zaupanje do preblazene Device. Iz kroglj, ki so jih jim zdravniki pobrali iz ran, so dali vlití veliko srce ter ga pozlatiti; in to pozlačeno srce so položili kot votiven spomenik Brezmadežni na oltar.

Sprejmi, o Brezmadežna, k pomenljivi 60-letnici tudi naša srca, ki jih zlatí plamteča ljubezen do tebe. Vsa lepa si in madežna ni na tebi! Zato veljaš toliko v očeh božjih. In tudi naše oko se radostno ozira v tvojo solčno lepoto ter zaupno zré v te, ki vse premoreš pri Bogu! »K tebi vpijemo zapuščení otroci Eve! Izprosi nam, te prosimo srčno, da živimo tudi mi brezmadežno, ponižno; izprosi mir razdvojenim srcem! Prinesi pa tudi, o ti čista božja golobica, prav kmalo vejico miru in sprave nesrečnim razdvojenim narodom!

O Marija, brez madeža spočeta, prosí za nas, ki se k Tebi zatekamol!

Teotim.

Pogled v nebo.

(V spomin šestdesetletnice razglasitve verske resnice o Marijinem brezmadežnem Spočetju.)

Gospa nebeška, snežnobela roža,
kraljica lilij, vzor in moč devic,
nedolžnih spremstvo, raja čar, obkroža
lepote solnce: solnce tvojih lic,
Marija Matil

O čujem v duši speve, src pozdrave
za milo slavje — sladka je skrivnost —:
»Popolno čista, slava tebi — ave!
Vsa lepa bodi! — rekla je Modrost:
Marija Matil«

Postava resna bliža se Kraljici.
»Služabnik zvesti, vdani sinko moj
po volji božji dal si moč resnici —
pristopi k tronu, tu je venec tvoj!
— Naš Pij deveti

deležen slave bo z menoj na veke.
In družbi sveti zažari oko:
»Duha temè je zmagal, vse zapreke
približal zemlji svoj je čas nebo,
naš Pij deveti...«

Spoštljivo vstane zbor, ki ljubi večno
Ljubezni Môrje, môrje vseh dobrin,
a Pij Marijin (dušo vidim srečno):
»Ne meni slava! Kralju visočin
zveni naj vneto

hvaležna pesem na vekòv vekòve,
in vselej Devi! nje sladak spomin
dviguje srca in krepi duhove,
otroško himno peva vdani sin,
zveni naj vneto!»

Glavó si kači strla, Mati Krista,
ni duh sovraštva smel na jasni vrt
Gospodov priti — roža solnčnočista
zdravilo nudi: več ni grenka smrt!
Življenja zarja

v poskušnji težki duši nežno sije:
»Pogum, o Cerkev! Trd je boj, vihar,
a varno čuva tebe moč Marije! —
Brezgrešna Mati! bodi nam vsekdar
Življenja zarja!« ...

O. E. B.

Vojska — klic k pokori.

II.

6. Rečeno je bilo, da nečistost strašno gospodarj po svetu. Velika mesta so prave Sodome in Gomore, ki kličejo Boga na maščevanje. Kar je posebno obžalovanja in obsojbe vredno, je to, da je javna npravost tako globoko padla. Navadno se nečistost skriva, — zdaj se pa kar očitno šopiri in brez sramu razširja. Nespodobne slike, razglednice, kipi, knjige, glediške igre, kinematografi, nenravna moda itd. se brezstidno širijo in šopirijo, ponujajo in okužujejo ljudstvo, zlasti mladino. Treba je prav močne in raskave metle, ki naj to nesnago malo pomede. In to metlo, se zdi, da je vzel v roke sam ljubi Bog, da bo malo reda napravil.

7. Po kmetih tega seveda ni toliko, — pa nikarte misliti, da so tam sami angelčki! Nečistost se razširja v drugih oblikah. Ena teh oblik je ponočevanje. Temu naj bi se zdaj v času vojske prav posebno krepko na prste stopilo. V tem resnem in žalostnem času se vendar ne spodobi ponoči okoli noreti in razgrajati. In vendar tudi sedaj ponočnjaki ne dajo popolnoma miru. Zoper to bi morala nastopiti predvsem županstva, ki imajo skrbeti za javni mir in red po občini in imajo na razpolago nočno stražo. Če se sami ne spomnijo, opomnite jih!

8. Ravnotako naj bi prenehale v tem času druge slabe razvade, ki so še razširjene med ljudstvom in pri katerih ima tudi nečistost kolikor toliko svoj delež; na primer: ponočno čuvanje pri mrličih, postajanje moških pred cerkvijo itd. itd. Če imajo ljudje kaj spokornega duha, se bodo takih reči zdaj varovali, in namesto lahkomišelnosti uganjati, čas pridno porabili za molitev, ki je je zdaj tako treba.

9. Veselice vsake vrste so zdaj prav malo na mestu. Pa tudi dolgo pokon-

čani vojski ne bo čas za veselice. Preden se bodo te rane zacelile, bo preteklo nekaj časa! Pri veselicah zavzema glavno mesto ples. Temu naj bi zdaj prav posebno pokazali vrata, — zlasti po onih krajih, kjer je prav močno razširjen. To je zlasti po Notranjskem in Primorskem, kjer imajo celo javne plesne po cestah in trgih. V času kake sile posamezni kraji radi napravljajo razne obljube: da bodo ta in ta dan praznovali ali šli na kako božjo pot. Mnogo bolj koristno in potrebno bi bilo napraviti obljubo, da ne bodo napravljali in dovoljevali plesov, vsaj javnih ne, pri katerih se mladina posebno razvaja in kviri.

10. Vse veselice in vsi izgredi so pa v zvezi s pijačo. In s tem pridemo zopet do pijančevanja. Če v kakšni stvari, bi bilo treba našemu času v tem oziru nekaj pokore, — pa še veliko! Mj pridišamo Slovencem te vrste pokoro že nekaj let. Pa ravno to naše prizadevanje nam je najboljši dokaz, kako malo mara sedanji svet za pokoro. Celu vam, ki to-le berete, ki radi poslušate pridišga, ko se pa začne pridišgati ta pokora: nikar piti! — še vam ta pridišga ni nič pogodu. Imate vse polno ugovorov in izgovorov. Pa vsi izgovori bi se dali spraviti v en sam izgovor: zatajevati se nočemo. Pokoriti se, nam ne diši. Privoščiti si hočemo! — Morda ste užaljeni in pravite, da to ni res, da se radi pokorite, da ste pripravljeni po golih kolenih iti na božjo pot in ne vem kaj še takega. Toda vedite, da Bog hoče, da se pokorimo zlasti v tisti reči, v kateri ga ljudje žalijo. Če ti je kdo ukradel čast, zahtevaš čast nazaj; če denar, denar; če zdravje, zdravje. Tako tudi Bog. V čimer ga ljudje žalijo, v tem hoče zadoščanja, pokore. Ker ga toliko žalijo s pija-

nostjo, ga moramo potolažiti le z zdržnostjo. Zato se boste morali z zdržnostjo bolj sprijazniti! — Zdaj »Sveta vojska« sicer nekoliko počiva, ko divja krvava vojska, na katero so obrnjene vse misli. Po končani vojski bo pa najprimernejši čas za delo »Svete vojske«, za razširjanje zdržnosti. Že zdaj se pripravite na to! — Za pijančevanje je pa čas vojske najmanj primeren. Splošno se zdaj tudi ne pije toliko; nekateri pa tudi zdaj, ko preti lakota, ne morejo nehati piti. Torej več spokornega duha in pokore posebno glede pijače! To zahteva od nas z grehom pijančevanja razsrjeni Bog.

11. Več spokornosti in ponižnosti pa tudi glede obleke. Nekateri hočejo vse vase vlititi, drugi pa vse nase obesiti. Eno kakor drugo je napačno. Pa tudi tukaj vidimo, kako ljudem kljub vojni grozi pokora malo na misel hodi! Kako trdovratno se drže ženske po mestih svoje neumne mode! Če greš po mestu in jih vidiš, si nehote misliš: Nečimerne kot pav in neumne kot sraka, ki se je s pavovim perjem našemarila! V teh trpljenja in žalosti polnih časih ne misliti drugega kakor to, kako bi sebe lepotičile, to priča, kako kratko pamet imajo in kako malo srca. Prav nič jim vojska ne gre k srcu! Človek se mora čuditi tej neobčutnosti. O kaki spokornosti še govora ni!

Odkod to pretirano hrepenenje po lepoti, noblesi, zložnosti, uživanju vsake vrste? Ljudje so pozabili na Boga in na nebesa, zato pa hočejo imeti na zemlji vse, kar more zemlja dobrega in lepega in sladkega nuditi. Bo-

ste rekli: In vendar nismo pozabili na Boga in na nebesa! Res je: mi ne; drugi so pozabili in zato se tako vdajajo uživanju sveta. Mi, ki vero še imamo, pa — kakor je »Bogoljub« že enkrat rekel — prav pridno za njimi capljamo, da, prav vstric njih hodimo. Nič nočemo za njimi zaostajati. Kar vidimo pri posvetnjakih, pri brezvercih, vse hočemo tudi mi imeti. Duha zatajevanja, duha spokornosti in zadovoljnosti nam manjka.

Zadovoljnosti! O tem je pisal »Bogoljub« v letošnjih prvih dveh številkah. Pa razprava še ni končana; prišle so vmes druge reči, pa se je pretrgala. Treba bo pa to pesem o zadovoljnosti in nezadovoljnosti še nadaljevati, — če bo sploh kaj pomagalo. Posebno mi siromašni Slovenci smo v tem oziru zelo razvajeni; veliko preveč za naše revne razmere. Samo en dokaz: V nekem samostanu na Kranjskem so imeli hlapca, ki je imel lepo plačo, 16 goldinarjev na mesec. Človek bi mislil, s tem bo vendar zadovoljen! Ne, — pustil jo je in pobegnil v Ameriko. Na njegovo mesto pa je prišel Nemeč daleč dolj z Virtemberškega ali odkod že; ta je pa zadovoljen! Torej tujec lahko živi na naši zemlji, domačin pa ne! Razvajeni smo kakor preobjeden gosposki otrok, ki mu ne diši nobena jed več!

Zato mora doneti med nami glas: Nazaj k preprostosti, nazaj k skromnosti in zadovoljnosti!

To je glas, ki nam doni iz te vojske. Ali ga bomo razumeli?!

Piju X. — večna hvala in slava!

Samó nekatera glavna njegova dela naj bodo posebe naštetá.

Dve veliki njegovi deli sta bili omenjeni že zadnjič: njegovi krepki odloki glede volitve papeža, s katerimi je zavrnil enkrat za vselej vtikanje svetnih vladarjev v to važno cerkveno zadevo; in pa njegov odločni nastop zoper »modernizem«, s katerim je pravočasno zatrl to moderno krivo vero, ki je pretela, da se po Cerkvi razpase.

Kot tretje njegovo veliko delo pa imenujmo preosnovno rimske kurije, to je najvišjih rimskih uradov za vladanje Cerkve. Kakor je vladanje države razdeljeno v razna ministrstva, takó vladanje Cerkve na razne »kongregacije«, ki so v Rimu in jih vodijo kardinali. V teku časa pa vsaka stvar

zastara in potrebuje prenovitve. Tako tudi ta. Eno prvih del Pija X. je bilo, da je ukazal te rimske kongregacije času primerno preurediti ter vse poslovanje in uradovanje bolj preprosto narediti. To je bilo veliko delo.

Velikega, svetega papeža smo imeli v Piju X. Pa premalo ga je katoliški svet poznal, premalo cenil. Seveda njemu ni bilo za to, da bi se svetu prikupljal, da bi si pridobil pred svetom slavno ime, — njemu je bilo mar samó to, kakó bi ustrezal Bogu, koristil Cerkvi, zveličal duše. Temu je bilo posvečeno vse njegovo delovanje in vladanje Cerkve. V ta namen je delal in molil neprestano.

Enajst let, kolikor je on vladal, ni dolga doba. Pa ta leta so polna velikih in dobrih del v blagor Cerkvi in zveličanje duš. Držeč se svojega gesla »vse v Kristusu pre-

noviti», ki ga je proglasil v prvi svoji okrožnici, je v teh enajstih letih neprenehoma prenavljal in presnavljal. Pij X. je bil velik prenavljalec ali reformator — reformator v Kristusu. Izdal je skoro nešteto odlokov in odredb, ki zadevajo vse strani cerkvenega življenja: kakó naj se papeži volijo, kakó naj škofje polagajo papežu račun o svojem pastirovanju, kakó naj duhovniki delujejo, kakó naj se bogoslovci vzgajajo, kakó naj redovniki živijo, kakó naj se verniki vodijo, kakó naj se božja služba obhaja, káko bodi petje, káko obnašanje v cerkvi itd., itd. Nad 20 odlokov je izdal samo takih, ki zadevajo življenje redovnikov.

Še večje, in sicer eno njegovih največjih del pa je bilo — kakor pravimo latinsko — kodifikacija cerkvenega prava; slovensko bi se to reklo: ureditev cerkvenega prava, to je: vseh cerkvenih postav, določb in navad. Cerkvenih postav in dolčb je nešteto; postave se ne izdado vse naenkrat, ampak zdaj nekaj, zdaj nekaj; vsako leto pride kaj novega. Od časa do časa so papeži in cerkveni učenjaki te postave skupaj spravljali in v lep red devali. A tako splošna ureditev cerkvenega prava se še ni vršila več stoletij kakor zdaj. Energični Pij X. se je po več stoletjih zopet lotil tega velikega dela. To je ogromno delo, ki se dela že deset let, pa še ni končano; upanje pa je, da bo kmalu. — Navadni verniki seveda ne spoznajo takó natanko velike važnosti tega dela, ker ga ne vidijo in ne občutijo; pač pa bolj občutijo drugo veliko delo pokojnega Pija, namreč:

Odlok o zgodnjem, pogostnem in vsakdanjem sv. obhajilu. Ta odlok je, zdi se, iz nebes navdihnjen. In Pij X. je bil tisto izvoljeno orodje božje, po katerem nam je Bog ta odlok doposlal in nebeške mane po širni zemlji v izobilju natrosil. Pij X. je bil kot mož žive in močne vere velik častilec največje skrivnosti svete vere. Euharistično gibanje in češčenje se je pod njim posebno razcvetelo, euharistični kongresi, h katerim je vedno pošiljal svoje odposlance-kardinalne, so se sijajno razvili. Ob svoji želji, da bi vse v Kristusu prenovil, je uvidel, kje je treba posebno zastaviti, kje je studenec življenja; uvidel, da je tukaj — v sveti Euharistiji — srce telesa cerkvenega, da odtod gre kri po vsem telesu. In odprla je njegova blažena roka tabernakelj na stežaj, odprla studenec življenja, odprla — novo dobo v katoliški Cerkvi. Naša pesnica mati Elizabeta mu je zato že v zadnji številki zapela krasno zahvalno pesem: mi vsi pa, ki se bomo tega odloka posluž-

vali, mu bomo peli večno hvalo v nebesih, ker se bo zaradi tega naša nebeška sreča zelo pomnožila...

Boj zoper krivo vero modernizma, ureditev vsega cerkvenega prava in odlok o sv. obhajilu so tri največja dela Pija X., ki bodo ohranila temu papežu slavno ime za vse čase, dokler bo Cerkev stala.

Poleg teh glavnih bodi omenjenih še nekaj Pijevih del.

Pij X. je — želeč na vse načine pospeševati pobožnost in pomagati zlasti dušam v vica — zelo rad delil odpustke. Silno mnogo je dovolil novih odpustkov za razne molitve in dobra dela. Največjega pomena pa je to, da se zdaj porcijunkulski odpustki lahko dobé v vsaki farni cerkvi, prav tako odpustki za duše v vica — Vseh svetih, za katere odpustke mu bodo silno hvaležne duše v vica in — tudi mi, ko enkrat pridemo v vice...

Piju X. je bilo posebno veliko na tem ležeče, da bi Cerkev imela dobre, pobožne in goreče duhovnike. V ta namen je izdal več odredb in podukov; prav posebno veliko pa še o tem, kakó naj se bodoči duhovniki, bogoslovci po semeniških z vso skrbjo vzgajajo, da se bodo vredno pripravili za svoj visoki poklic. In gotovo je verno ljudstvo dobremu Piju lahko za to hvaležno; saj največja sreča vernega ljudstva je, če ima dobre duhovnike.

Pij X. je videl, kako se zadnji čas ljudje veliko preseljujejo. In zaskrbelo ga je za duše tistih, ki hodijo po svetu s trebuhom za kruhom, na dušo svojo pa pri tem pogostokrat popolnoma pozabijo. Zato je izdal odredbe in ustanovil v Rimu posebno komisijo, ki naj se peča s tem, kako skrbeti za dušni blagor izseljencev.

Pij X. — ki je imel srce, vneto za vse dobro, — je končno bil velik prijatelj in pospeševalec treznostnega gibanja (abstinence). Imenoval je to delo »najpotrebnejše in največje socialno delo«, »sveto križarsko vojsko«, pri kateri naj bodo duhovniki v prvih vrstah, ter je temu delu naklonil bogate odpustke.

Našteli smo precej velikih in za Cerkev koristnih del Pija X.; več bi jih še lahko. Pa že iz teh se spozna, kako skrbnega očeta, kako gorečega pastirja smo imeli v njem. Zares »goreč ogenj«, ki je želel z ognjem božje ljubezni užgati ves svet.

Toda — z eno rečjo pa se je sveti oče Pij X. mnogim zameril. S čim pa? Saj veste:

z »odpravo« nekaterih praznikov. — Toda, ljubi moji, zaradi tega papeža obsojati, se pravi iz vaškega turna hoteti pregledati cel svet. To pa ni mogoče. Iz vaškega turna se pač vidi sosednja vas in tudi nekaj bližnjih in daljnih gričev, — za cel svet pregledati je pa vaški turn vendar malo prenizek. Ravno tako je prepredrzo, da bi navaden vernik sodil papeža, ki mora imeti pred očmi ves katoliški svet. — No, kako je pa prišlo vendar do te »odprave« praznikov? Kakó je moglo takó gorečemu papežu priti na misel, odpravljati praznike? Vidite, to je prišlo samó po sebi. Pri ureditvi cerkvenega prava (postav), o čemer je bilo govorjeno spredaj, so prišli na vrsto tudi prazniki. Tudi postave o praznikih je bilo treba urediti. In kake postave ali navade so pa dobili glede praznikov? Take, da v eni državi praznujejo več praznikov, v drugi pa manj; nekje več kot pri nas, drugod manj. To je bilo res treba urediti. Po celi Cerkvi naj bo enako število zapovedanih praznikov! In določili so neko srednjo mero ter rekli: Ti-le prazniki so obvezni pod smrtnim grehom za celo Cerkev! V to število pa nekateri prazniki, ki so pri nas v navadi niso prišli. Sv. oče je pa izrečno rekel, da s tem ni hotel praznovanja teh praznikov odpravljati, ampak samó to je hotel, da ti prazniki ne vežejo več pod smrtnim grehom, da bo manj greha. — No, ali zdaj razumete ravnanje sv. očeta glede praznikov? Bodite mirni: Pij X. se je pred božjo sodbo zaradi teh praznikov prav lahko zagovarjal.

Seveda zameriti pa ljudem ni, če žele

imeti in ohraniti stare praznike. Prazniki so nam k srcu prirasli in dolgčas bi nam bilo po njih, ko bi jih ne bilo. Zato je prav, da glede praznovanja ostane vse pri starem. Če ne bodo ljudje imeli nobenih bolj napačnih želj, kakor strah, da jim prazniki ne ostanejo, bo že dobro! Zato pa, ljudje krščanski, le pridno in pobožno praznujte vse praznike in — imeli jih boste zmeraj!

No, kajne da je bilo tudi v tem oziru ravnanje sv. očeta Pija pravo? O, Pij X. je bil mož božji, skrben pastir, velik gorečnik. Le premalo smo ga poznali in premalo cenili. Premalo tudi še vedno izpolnjujemo njegove odloke in njegove želje. Posebno odloki njegovim o pogostnem svetem obhajilu so njegov testament, oporoka njegova. Ta oporoka še ni natanko izvršena; še veliko manjka. Ker smo Pija X. v njegovem življenju premalo cenili, izvršujemo bolj in bolj njegovo voljo vsaj po smrti njegovi! Pri velikih možeh je večkrat tako, da jih ljudje ob življenju prav ne cenijo; šele po smrti se zavedo, kaj so imeli. Tudi pri Piju X. naj bo tako; zavedimo se vsaj zdaj, kaj smo v njem imeli! Če ga bomo slušali, mu bomo vso večnost hvalo vedeli.

Dà, Piju X., velikemu papežu — večna hvala in slava!

Benediktu XV., njegovemu nasledniku, pa naše molitve, da bi istotako srečno in slavno vladal Cerkev božjo!

Prelepo krščansko življenje v družini † prestolonaslednika Franca Ferdinanda vzor vsem krščanskim družinam.

(Konec.)

III. V krogu svojih otrok.

Globok vpogled v srečno družinsko življenje nam kaže stališče, ki sta ga visoka zakonska zavzemala nasproti svojim otrokom.

Zgodaj zjutraj, ko so otroci vstali, se oblekli in opravili svojo jutranjo molitev, so stopili pred starše s prošnjo za blagoslov. Oče in mati sta vsakega izmed treh malih pokrižala na čelo, usta in prsi. Zgodilo se je pa to vselej s sveto resnobo.

Ako prestolonaslednik ni bil zadržan vsled svojih stanovskih dolžnosti, je vedno

precejšen del dneva določil v to, da sta ga s svojo soprogo preživela med svojimi otroki. Vodila sta jih na sprehode, jim razkazovala vrtove, jih jemala seboj na male love ali pa sta se doma ž njimi zabavala.

Vzgoja otrok za hvaležnost, je bila ena glavnih skrbi visokih staršev. Že v zgodnji mladosti so se otroci navajali k temu, da so se za vsako, še tako majhno uslugo, lepo zahvaljevali. Tudi na vsak pozdrav so morali otroci dostojno odzdraviti.

Če sta šla oče in mati v grajsko kapelo, sta jemala otroke redno seboj. Tamkaj so

vsi trije navadno pokleknil v kako klop ter klečali lepo tiho in pobožno kot mali angeli. Za vsako oziranje okrog sebe, igranje ali šepetanje bi bili strogo grajani.

Kako dobro se je posrečilo visokim starišem svojo globoko vernost vcepiti tudi v srca svojih otrok, nam priča sledeča dogodbica:

Visok cerkven dostojanstvenik, ki se je neposredno pred odpotovanjem prestolonaslednikovim in njegove soproge mudil pri njih, je pripovedoval globoko ginjen, kako je njuna hčerka Zofija o očigled predstoječe ločitve rekla svojim starišem: »Jaz bom šla sedaj, dokler se srečno ne vrmeta, vsak dan k sveti maši in k svetemu obhajilu in molila

posebno veselje. Po dobri in natančni pripravi otrok od strani starišev, kateheta in vzgojiteljice je opravila najprvo vsa družina sv. spoved. Da bi se prvega sv. obhajila udeležilo kolikor mogoče veliko oseb, so otroci osebno povabili vse uradnike in služabnike, naj ž njimi pristopijo k mizi Gospodovi. V slovesnem sprevedu je šel potem srečni prvoobhajanec v grajsko kapelo. V sprevedu je šel najprvo mašnik z ministranti, za njim brata, oziroma sestra, ki sta nosila blazinici, na kateri je ležala mašna knjižica in rožni venec prvoobhajanca. Njima je sledil srečni otrok s svečo v roki in za njim stariši in sorodniki.

Ne da se popisati, s kako ljubeznijo so

11. 4. 3. 10. 8. 9. 5.
12. 7. 1. 6. 2. 13. 14.

I. skupina Avstrijcev na evhar. kongresu v Lurdu.

1. prošt Schabl, 2. duh. svetnik Mechtler, 3. veroučitelj Bernhard, 4. P. Wolfgang Czernin, 5. grof Czernin, 6. eksk. Berhtold, ministrova soproga, 7. princezinja Lichtenstein, 8. grofica Czernin, 9. kontesa Czernin, 10., 11. baronici Biegeleben, 12. baronica Obich, 13. grofica Tawerna, 14. grofica Jerningham.

k božjemu Zveličarju za vaju.« Žarečega obraza se je obrnil prestolonaslednik po teh besedah k prelatu ter mu rekel: »Sedaj šele razumem v polnem obsegu odredbo svetega očeta o pogostnem obhajilu otrok.«

Slovesnost prvega sv. obhajila njihovih otrok je napravila plemenitim starišem prav

stariši in bratje srečnega otroka pozdravljali in ga obdarovali z dragocenimi darovi. Na ta dan je sedel prvoobhajanec pri mizi na častnem mestu; na desni strani oče, na levi mati.

Zraven prave pobožnosti, ki sta jo vcepila v srca svojih otrok, sta skrbela prav

posebno za njihovo nežno otroško čistost. »Moja hiša mora biti čista«, je rekla nekoč vojvodinja. In zares, nek poseben sijaj čistosti je odseval v družinskem življenju prestolonaslednikovem.

Z veliko spretnostjo sta znala vpeljati svoje otroke v praktično življenje. Otroci naj bi se naučili kaj koristnega, kar bi jim za poznejše življenje prav prišlo. Njihove šolske naloge je vedno pregledoval z resnobnim zanimanjem. Pogosto jih je peljal na vrt ter jim razkazoval različna drevesa, grmovje in cvetlice. Večkrat je obljubil tudi posebno nagrado onemu izmed njih, ki bi mu znal 20 različnih rastlin, ki jih je pokazal,

s pravim imenom imenovati. Na sličen način so poučevali otroke tudi v gospodarstvu, gozdarstvu, ribarstvu in o lovskih stvareh; tako da je imel večkrat kak obiskovalec priliko se čuditi, na kako praktičen in temeljit način, da se knežji otroci poučujejo. Pa tudi o vojaških stvareh in mornarici so znali dobro odgovarjati.

Ljubezen visokih starišev do njihovih otrok je bila naravnost idejalna. »Otroci so moje vse«, je tako rad govoril prestolonaslednik. »Pazite mi na otroke«, so ga slišali pred vsakim odpotovanjem govoriti. »Zofija, ostani pri življenju zaradi otrok,« so bile njegove poslednje besede . . .

Marija me je varovala!¹

Kako bobni, grmi in vre,
za žrtvijo, glej, žrtev pada . . .
Ne boj, ne tresi se srce,
pogum naj v hrabrih prsih vlada!

Čemu naj se bojazni vdam?
Marija čudežno me brani!
In kamorkoli se podam,
me spremlja z angelom ob strani.

Saj predno sem na boj odšel,
ko je morilni dan napočil,
svetinjo sem na prsi dél
ter se Mariji v last izročil.

Čuj, strel na strel in bojni hrum,
vmes krogelje padajo morilne . . .
O, Ti vodnica vojnih trum,
otmi nevarnosti me silne!

Leté svinčenke — vstrepetam . . .
Ob prsi ena je zadela;
nevarno ni, vesel doznam,
svetinjico je le načela.

Izbrala smer je — srčno stran,
a smrtne rane ni zadala,
pač, jasno je kot beli dan:
Marija me je varovala.
Limbarski.

¹ Po prijateljevem pismu, ki je piscu teh stihov pisal s severnega bojišča: »Nikdar si nisem vojnih grozot predstavljal v tako strašnih slikah, kakor jih gledam sedaj. Na mnogih mestih imam obleko preluknjano od krogelj. Ena je priletela celo na prsi, a je obstala ob svetinjici, ki jo nosim v žepu. Ranila ni, le svetinjico je pokvarila. Prepričan sem, da me je varovala Marija. Bilo bi nemogoče obstati človeku, ako ga ne ščiti neka nevidna, nadnaravna moč — varstvo Marije Pomočnice.«

To so res krščanski junaki!

Vojak, naš rojak iz Bele Krajine, piše »Bogoljubu« s srbskega bojišča tako-le. Čujte in radujte se takih vojakov-junakov!

Vojak in sv. Evharistija.

Dragi »Bogoljub«, veliko si že pisal o sv. Evharistiji. Veliko lepih naukov nam prinesel, kakor tudi vabil na oni veliki evharistični kongres na Dunaju, katerega se nas je veliko Slovencev udeležilo, kjer smo javno pokazali svojo vero in svoje češčenje do sv. Evharistije. Prosim, sprejmi tudi teh mojih par vrstic v svoje predale:

Ko je naš presvetli cesar klical svojo pravično vojsko proti Srbiji, ki je zakrivila umor onih dveh blagih bitij, poklican sem bil tudi jaz pod zastavo.

Srce mi je krvavelo, ko sem zapuščal dom in na njem več parov nepreskrbljenih majhnih otrok. Toda zvest svoji prisegi za cesarja in domovino sem odpotoval k svojemu krdelu. Mislil sem, da se med vojaki znebim teh misli, pa sem se zelo motil. Misel, kaj bo z mojo družino, če mene smrt zadene, me je bolj mučila kakor pa težko marširanje. Toda zatečem se k Njemu, ki je vir vse to-

lažbe, k sv. Evharistiji. Ko smo bili v mestu B., smo imeli priliko biti cel teden vsak dan pri sv. obhajilu. To me je tako poživilo, potolažilo in pokrepčalo, da sem bil pripravljen takoj iti v boj.

Nerazumljivo in čudno se mi zdi, kako moč sem čutil v sebi. Veliko smo trpeli na marših mraza in velika nevarnost je bila, ko so kroglje žvižgale okoli glave, ali pri vsem sem čutil moč in srčnost. Česar si prej niti misliti nisem mogel. In kje sem zajemal to moč in srčnost? V sv. evharistiji. Dokler sem imel priliko, prejemal sem jo resnično, na

bojnem polju pa duhovno vsak dan. To mi daje moč, me poživlja in mi vliva srčnost. Zato vsi, ki boste čitali ta dopis, posebno vojaki, oklenite se z vso močjo sv. evharistije in boste videli, koliko tolažbe, moči in sploh vsega, kar potrebujete, boste prejeli. Čudil sem se, ko sem včasih videl mirno umirati očeta ali mater, ko so zapuščali majhne otroke, a sedaj mi je jasno, kje so dobili toliko moč, potrpežljivost in mir — v sv. Evharistiji. Res, močni kruh iz nebes, ki ima vso sladkost v sebi!

Naj bo češčen, moljen in hvaljen na veke vekov! Amen.

Vojak z bojnega polja.

Vzgoja otrok v krščanski družini.

(Priobčuje župnik Jožef Volc.)

(Dalje.)

3. Vzgajaj krščansko!

Tu je pa kamen spotike! Tod gremo pa na dve stezi: krščanski vzgojeslovci po stari, ravni, dobroutrti poti za zanesljivim ciljem, posvetnjaški odgojnik pa po neki novonašli krivenčasti stezi v meglo in mraz.

Duh nasprotstva vsemu, kar je božjega, sega celó v sveto bližavo detinske nedolžnosti.

Stari Simeon je povedal veliko skrivnost, ko je držal v templju božje Dete v naročju: »Glej, ta je postavljen... v znamenje, ki se mu bo nasprotovalo!« (Luk. 2, 34.) Tisočletna zgodovina je odtlej izpričala, kako globokopreroške so te Simeonove besede. »Nočemo, da ta Kristus vlada nad nami!« (Luk. 19, 14.) To je bojni klic, ki odmeva osobito še dandanes po omikanih in neomikanih deželah, po shodnicah in po zbornicah, po visokih šolah in po delavnicah, celó po družinah, tudi med zaslepljenimi vzgojitelji.

Smešno bi bilo, ko bi ne bilo tako žalostno, da treba šele dokazovati: krščansko, žid židovsko, bramán bramansko, pačan vzgaja mohamedán svojo deco mohamedansko, žid židovsko, bramán bramansko, pačan pagansko — zakaj vendar za božji čas bi je kristjan ne smel in ne moral vzgajati krščansko? In če sežemo še za ped dalje: zakaj bi je katoličan ne smel in ne moral vzgajati po naukih in zahtevah katoliške vere? Ali je mar paganska blodnja in krivoverska tlapnja bolj vredna varstva in svobode kot čista resnica, ki jo uči katoliška Cerkev, prava Cerkev Kristusova? Čemu torej klici:

»Nočemo, da bi ta vladal v vzgoji! Vzgoja naj bo prosta vseh verskih spon.«

Če je otrok ustvarjen samó za ta svet — potem dobro! Pa še tudi na svetu ne bo srečen brez vere. — Toda če je otrok res napoten tudi proti večnosti, proti nebesom — kdo naj ga pa krene na to pot, kdo naj ga pa potem vodi za najvišjim ciljem po pravi poti? Ali ne vera, edinoresnična, edinozveličalna? In katera je ta? To je nedvojbeno krščanstvo, ustanovljeno po Jezusu Kristusu, samem Sinu božjem, ki je zatrdil: »Kdor hodi za menoj, ne hodi po temi... (Jan. 8, 12). Jaz sem pot, resnica in življenje. Nihče ne pride k Očetu drugače, kakor po meni (Jan. 14, 6). Kdor v Sina veruje, ima večno življenje; kdor je pa Sinu neveren, ne bo življenja videl, ampak jeza božja ostane na njem« (Jan. 3, 36). Če so te Gospodove besede resnične — in kateri zavedni kristjan bo dvomil o tem? — ali doseže vzgojno delo svoj najvišji cilj, ali je vzgoja res prava, če pusti otroka, da »ne bo življenja videl« in da »jeza božja ostane na njem«? Tudi za vzgojo, bodisi za družinsko ali za šolsko, veljajo in po vsej pameti morajo veljati besede apostola narodov: »Drugéga temelja... nihče ne more vložiti razen teга, ki je vložen, in ta je Jezus Kristus« (I. Kor. 3, 11). Zakaj je to edini temelj tudi popolne vzgoje, nam jasno pove ključar Cerkve božje, sveti Peter: »Nobeno drugo ime pod nebom ni dano ljudem, v katerem bi mogli biti zveličani« (Dej. 4, 12). Če se torej otrok vzgaja brez ozira na zveličanje, če se vzgaja nekrščansko, brezversko, ali more kdo trditi, da je taka vzgoja

res zadostna, popolna, temeljita? Ali ni opravičeno, če rečemo: Bolj zavajanje (zapeljevanje) je taka vzgoja kot vzgajanje.

Prava temeljita vzgoja je torej le krščanska, to je prepojena in podprta z resnicami in sredstvi Kristusove svete vere. Saj to sledi že tudi iz tega, ker človek — količkaj odrasel — ne more doseči zveličanja brez duhovnega boja. Kdo naj mu bo pa sodnik v tem težkem duhovnem boju, kdo naj mu pri tem daje moči? Te moči, te milosti se delé le v pravi Kristusovi Cerkvi. Tu se kristjanu venomer kaže na njegov končni in najsvetejši cilj, tu se sviri pred zmotami, tu se mu delé moči v svetih zakramentih, tu se mu daje poguma in tolažbe z vzvišenimi zgledi svetnikov in svetnic božjih, ki so v krščanski veri dosegli svojo popolnost na svetu, v večnosti pa svojo blaženost. Vzgoja torej, ki bi odtujevala otroke Cerkvi Kristusovi, ali jih celó trgala od nje, bi ne bila le zavožena vzgoja, ampak strahotnopogubno, prav nasilno dušomorstvo. Manjšo odgovornost bo imel na sodnji dan detomorec Herod, nego tak krščen, a nekrščanski vzgojitelj — najsibo oče ali mati ali učitelj — ki zapre nedolžnim dušam polet do Boga in do neba. Herod je pogubil tujo deco le telesno; nekrščanski vzgojitelj pa pogubi njemu v varstvo in vodstvo izročeno mladino dušno in telesno, za čas in večnost. Ali se nam ne kaže ta gnili sad posvetnjaške vzgoje mnogokrat v strahotnih oblikah? Dan na dan.

Končno pa treba na umih imeti še tudi to, da so starši in vsi drugi vzgojitelji otrokom božji namestniki. Zlasti starši otrokom to radi poudarjajo. Če so pa starši otrokom božji namestniki, po čigavih namerah jih morajo pa vzgajati? Cesarski namestnik mora vladati po cesarjevi volji; škofov namestnik po škofovi volji; hlapec mora delati po volji gospodarjevi; vzgojitelj — božji namestnik — mora pa vzgojno delo vršiti vendar po volji božji in ne zgolj po svojih domišljajih in izumkih. Z drugimi besedami povedano: Krščanski vzgojitelj mora krščansko deco vzgajati krščansko. Če se pa vzgaja otrok brezversko in se nima bati ne Boga, ne pekla, in nima pričakovati po smrti ne plačila, ne kaznila, potem pa res ni umeti, čemu naj se skrito in očito varuje huđega in dela dobro, čemu naj se premaže in zatajuje. To premislil!

Dvanajstletna baronesa Olga se je izprehajala z gospodično vzgojiteljico po grajskem vrtu. Prideta do senčnate lope in sedeta. Kar se gojenka primakne k vzgojiteljici in ji

zašepeče: »Gospodična, ali vas smem nekaj vprašati?«

»Gotovo, ljubi otrok; zato sem ti učiteljica.«

»Povejte mi po resnici,« nadaljuje deklita, »ali moj oče, gospod baron, res laže?«

»Kaj govoriš?« se začudi vzgojiteljica in osupla vstane. »Gospod baron vendar ne bo legál!«

»Potem pa vi — oprostite, gospodična! — potem pa vi lažete!«

»Moj Bog, odkod te misli, ljubi otrok?« vzklikne učiteljica in zardí.

»Vidite, jaz sklepam tako-le,« pojasni baronesa in se še bolj primakne k vzgojiteljici. »Vi mi pripovedujete slednji dan v ljubem Bogu, o nebesih, o peklu, o sodbi, o zapovedih božjih in cerkvenih. Gospod papa mi je pa rekel ravno sinoči, da so vse to le bajke in prazne marnje. Torej mi vi lažete, gospodična!«

Gospodična pojasni z mnogim trudom in s fino spretnostjo bistri gojenki, kakó je na svetu mnogo zmotnjav, mnogo predsodkov, mnogo skrite vere, mnogo prenašlih sodbâ, nepremišljenih besedi itd. Dobra učiteljica se je potrudila, da je razložila svoji ljubljenci vse kar moč prizanosljivo in modro. Toda razbegani deklitski duši vse to ni zadoščalo. Zmajevala je z glavo, smehljala se in odšla v svojo sobico.

Čez nekaj tednov je prišlo do precejšnjega prepira med očetom in hčerko. — Popoldne tistega dne so izvlekli iz grajskega bajerja baroneso, sicer še živo, a nezavestno. Iz gole trme je skočila v vodo. Ko se je par ur kesneje zavedla, je srdito stiskala pesti in ihtela: »Če ni Boga in ni pekla in ni nebes — potem ne vem, čemu se mučim na svetu. Umreti hočem, proč hočem!«

To je izmed milijon zgledov eden, kakó onesrečuje otroke brezverska vzgoja. Pa saj je čisto naravno, če pride otrok do takih posledic. Otrok prinese vernost že s seboj na svet. In baš ta vernost, ki dobi pri svetem krstu še posebno oporo, je solnce otrokove mladosti, je njegova tolažba v trudih, je njegovo najslajše upanje na svetu. Zdaj pa pride kak tak bogotajski vzgojitelj — recimo: oče ali mati ali pa oba — pa oskruni in uniči v mladi duši, kar ji je v najglobljih globinah najsvetejše in najmilejše. Ali je čudno, če se potem loti mehkočutnega, vzorov polnega otroškega srca zlovolja, upor in mrznja do življenja? Življenje duše je vernost, je evangelij, je nauk Kristusov. To je tisto, o čemer je govoril božji Sin Samaritanki: »Kdor pije od vode, ki mu jo bom jaz dal, bo v njem

studenec vode, ki se izteka v večno življenje« (Jan. 4, 14).

V nekih toplicah na Savojskem se je zdravil pred desetletji neki nadškof. Nana gloma ga pokličejo nekega dne v bogato palačo k smrtnobolni osebi. Bila je hči odličnega francoskega generala. Nadškof jo izpove, obhaja in ji podeli sveto poslednje olje. Ob odhodu pa si ne more kaj, da ne bi izrazil svojega velikega veselja nad tem, ker je bolnica tako izvrstno poučena v resnicah svete vere.

»Prevzvišeni gospod!« se ponudi bolna gospodična, »naj vam povem, odkod to. — Najprvo za Bogom se imam zahvaliti za svoje versko znanje velikemu cesarju Napoleonu I. Ko je bival ta veliki vojskovodja na otoku Sv. Helene v pregnanstvu, sta bila tam tudi moj oče in moja mati. Kot otrok sem večkrat zašla v cesarjevo bližino. Nekoč me slavni izgnanec zapazi, privabi k sebi in me ljubeznivo vpraša: »Ali si že bila pri prvem svetem obhajilu?«

»Ne vem, kaj mislite,« odgovorim začudena.

Napoleon se pa bridko nasmehne in mi reče: »Otrok moj, ti še nič ne veš, koliko nevarnosti in zank te še čaka. Kako boš zmagala, če ne boš imela ščita svete vere? Toda, kdo naj te pouči v verskih resnicah? Očeta poznam; mater tudi. Pridi slednji dan k meni; katekizem ti že jaz preskrbim.« — Takó sem dohajala dan na dan k ujetniku Napoleonu s katekizmom v roki. Brala sva odstavek za odstavek, in cesar mi je vsako težje mesto ljubeznivo razložil. Ko sem izpolnila dvanajsto leto, mi je dejal moj cesarski veroučitelj: »Deklica, zdaj si pa zadosti poučena. S Francoskega poprosim duhovnika, ki naj podeli tebi prvo sveto obhajilo in meni zadnje.« — Takó se je tudi zgodilo. Oba sva pristopila k svetemu obhajilu. Tisti katekizem pa tudi še danes hranim; globoko v duši pa tudi cesarjeve besede: »Dekletce, katekizem te bo rešil!«

Takó je cenil ta slavni mož krščanski vpliv pri vzgoji, sveto vernost v nedolžni

otroški duši. Poznal je pač svet in človeško življenje od njegove dobre in slabe strani. Vedel je, da je vera najžarnejši svetilnik in hkrati najzanesljivejše sidro v viharjih in izkušnavah življenja. Zato pa res treba, da vera raste in zraste z otrokom: čim večje nevarnosti, tem močnejša opora. Verske vaje morajo preiti otroku v meso in kri, da mu postanejo kar navada; da so mu potrebne kakor jed in pijača, delo in počitek. »Pridejo namreč,« — piše izkušen posvetnjak — »pridejo trenutki v razburkanem človeškem življenju, pa tudi celi dnevi, dà, cela leta, ko more potolažiti samó vera obupanega reveža, dvigniti padlega in izgubljenega vrniti na pravo pot.« Ali ni potemtakem hudobija ali pa brezumnost, če kdo zahteva: Vzgoja otrok bodi brez verskega vpliva, brez verskih spon?

Končno moramo še posebej obsoditi ono polovičarsko vzgojo, ki v verskem oziru ni ne krop ne voda. Da bi vzgajali proti veri, se taki polovičarski vzgojitelji sicer boje; toda vzgojo postaviti popolnoma na katoliška tla ter se vselej in povsod ravnati po zahtevah svete katoliške vere, — to se jim zdi pretirano, »preveč pobožno«. To vidimo posebno še pri nekaterih boljših pisateljih mladinskih spisov. Že vsaka bolj odločna katoliška misel se jim zdi »moralizovanje«, ki se mora črtati iz otroških knjig. Tudi opis svetniškega življenja se mora umakniti iz njih. Če se otrokom podajajo lepi verski nauki, obsojajo to že za »dolgočasno«. Kvečjemu se jim zdi še umestno, da živali dajejo lepe nauke mladičem in tako posredno tudi katoliškim otročičem. Da bi taki polovičarski vzgojitelji priporočali mladini primerne bratovščine in pobožnosti, n. pr. Marijin vrtec, Marijine kongregacije, večkratno sveto obhajilo itd., jim niti ne pride na misel; rajši zabavljajo zoper nje.

Toda, krščanski starši, vedite, da je versko mlačnost in polovičarstvo Gospod obsodil, nič manj ostro kot brezverstvo: »Ker si pa mlačen in ne mrzel ne gorak, te bom izpljunil iz svojih ust.« (Raz. 3, 16.)

(Dalje.)

Ozdravljen.

Po potu samotnem počasnih korakov
mladenič srcá plemenitega hodi.
Že mesec prodira temino oblakov,
in dasí še dolga pot dalje ga vodi,
stopinj ne pospéši.

Otožne mu misli grenijo življenje;
pobeša oči in natiho vzdihuje:
»Ta svet se mi studí, ko njega mišljenje
vsak dan bolj spoznavam. Kako nasprotuje
poštenju, resnici!

Neznosna postaja življenja mi peza;
oh, da bi že skoro me smrt pokosila,
objela nje roka koččena; saj steza
nje moč se do starih in mladih. Nje sila
svetá naj me reši!»

Glej čudo! Naenkrat nebeška svetloba
obsije popotnika; kár se prikaže
sam božji Zveličar, kot vstal bi iz groba,
mladeniču ter mu sledove pokaže
ran svojih telesnih.

Zveličar izgine. — Mladenič zdaj urno
svoj pot nadaljuje, srce veseli se,
življenje ne zdí se zdaj več mu odurno;
vdano šepče: »Naj vselej zgodi se,
kar volja je božja...«

»Pod težo življenja kolena šibijo
se tebi, pogum te zapušča, želiš si
rešitve telesnih spon, zroč hudobijo
sveta, in srcá tako rane hladiš si?«
veli mu Zveličar.

»Ozri se le name! Telesne sem rane
vsled boja s tem svetom dobil. Ali mene,
Resnico, ni svet bolj sovražil kot Samarijane
sovražil je Jud? Mar ne veš, da nobene
ni zmage brez boja?«

»Moj Jezus, usmiljenje,« dé mu skesano
mladenič, potrť nad nesrčnostjo svojo;
»Gospod, le podaljšaj mi, prosim vdano,
življenje, da mnogo še glavo bo moja
zmag novih krasilo.«

Odvrne mu Jezus: »To hvalim gorečnost.
A z drugo prošnjo bi me bolj razveselil.
Kaj meniš? Da srečno dosežeš mi večnost,
me prosí, da voljo ti božjo podelil
bi vselej storiti.«

Viktor Čadež.

25. mednarodni evharistični kongres v Lurdu

od 21. do 26. julija 1914.

(Priobčuje katehet Viktor Kragl.)

(Konec.)

V dnevih evharističnega kongresa pa ni bilo v Lurdu slišati samo mnogo navdušenih govornikov in videti stotisoče vernih poslušalcev, ampak tudi molilo se je veliko. V baziliki je bilo presv. Rešnjje Telo noč in dan izpostavljeno in vedno je bilo polno molilcev. Vsak dan so se po vseh cerkvah pričele sv. maše takoj po polnoči in to je pripomoglo, da so bile vse cerkve tudi ponoči napolnjene. Vse dni so bile močno oblegane spovednice, kjer so bili vedno na razpolago spovedniki raznih narodnosti. Tudi k sv. obhajilu je v dnevih kongresa pristopilo prav mnogo vernikov celega sveta, zlasti pred duplino se je velikim množicam sveto obhajilo prav slovesno delilo; posebno ginljivi so bili prizori, ko so na tem svetem kraju prav mali otroci, nekateri gotovo še pod

starostjo 6 let, prav pobožno prejeli svojega Boga.

Višek vsem slavnostim lurškega evharističnega kongresa pa sta bili vsak dan dve procesiji: prva s sv. Rešnjim Telesom, druga vsak večer z lučicami. Takoj po vsakdnevem slovesnem zborovanju okoli 6. ure popoldne se je vršila sijajna, pretresljiva procesija s presv. Rešnjim Telesom. Preden se je razvil veličasten sprevod, so potresli po ravnini pred rožnovensko cerkvijo, kjer naj bi nosili presv. Rešnjje Telo, več košev najraznovrstnejših krasnih cvetlic. Medtem strežniki napravljajo red, drugi pa privražajo tu sem pred cerkev bolnike, nekateri na nosilnicah, druge v vozičkih. Bodi pripomnjeno, da je bilo v času kongresa vsled velikega navala kongresistov prepovedano

večje dovažanje zlasti močno bolnih bolnikov, vendar je brezmejno zaupanje v božjega Zdravnika in v »Zdravje bolnikov«, v božjo Mater, preko te prepovedi tudi v teh dneh privedlo v Lurd nekaj bolnikov prosit ljubelega zdravja. V sredi ravnice¹ pred cerkvijo ostane prostor za sprevod; ob obeh straneh brezštevilne množice ljudstva. Pred cerkvijo sv. rožnega venca čaka več sto krasnih zastav, katere se kmalu začno vrstiti v dolgo slikovito vrsto. Pevski zbor, spremljan z godbo, se oglasi v slovesni spev »Adoremus in aeternum« (molimo na vekomaj). Visok cerkven dostojanstvenik s presvetim Rešnjim Telesom že stopa iz rožnovenske cerkve. V sprevod se uvrsti brezštevilno duhovnikov, takoj za Najsvetejšim stopa papežev odposlanec in drugi kardinali, za njimi pa dolga vrsta škofov in drugih cerkvenih dostojanstvenikov. Pevski zbor prekrasno prepeva različne evharistične pesmi; mogočno doni »Lauda Sion Salvatorem« (hvali Sion Rešenika). S pevskim zborom skupno poje ogromna množica, zlasti duhovniki. Prekrasen prizor cvetne nedelje nam nudi resen, pa tako veličastno uglasben psalm »Lauda Jerusalem Dominum« (hvali Jeruzalem Gospoda), pri katerem se vsaka vrstica konča z mogočnim trikratnim hozana Sinu Davidovemu. Res, noben vladar ni še bil od svojega ljudstva pozdravljen tako iskreno, tako goreče, s takim česčenjem, s takim zaupanjem, kakor se tu pozdravlja Kralj nebes in zemlje — skrit pod podobno kruha. Ko se veličastna procesija vrača po ravnini pred rožnovensko cerkev nazaj in se bliža bolnikom, se pevski zbor in z njim vsa množica v pokrepljenje svojih prošenj obrne do Matere Zveličarjeve in skrivnostno-proseče zadoni spev: »Monstra te esse matrem« (izkaži se nam mater). Ko prineso Najsvetejše do bolnikov, preneha petje in duhovnik z mogočnim glasom, ki prevladuje vse tisoče zbranega ljudstva, prične moliti prošnje, katere množica glasno-proseče ponavlja: »Presveto Srce Jezusovo, imej usmiljenje z našimi bolniki! Presveto Srce Jezusovo, imej usmiljenje z nami! Brezmadežno Srce Marijino, prosi za naše bolnike! Brezmadežno Srce Marijino, prosi za nas grešnike! Mati božja lurška, spreobrne

grešnike! Mati božja lurška, prosi za nas! Kraljica presvetega rožnega venca, ozdravi naše bolnike, spreobrne grešnike! Kraljica presvetega rožnega venca, prosi za nas! Marija, Zdravje bolnikov, ozdravi bolne! Marija, pribežališče grešnikov, spreobrne grešnike! Marija, pomoč kristjanov, prosi za nas! Tolažnica žalostnih, reši duše iz vici! Gospod Bog, daj, da vidim! Gospod Bog, daj, da slišim! Gospod Bog, daj, da shodim! Hozana, hozana Sinu Davidovemu.« Po teh prošnjah pristopi duhovnik z Najsvetejšim k vsakemu bolniku posebej in vsakemu posameznemu podeli sveti blagoslov. Slika na strani 331. letošnjega »Bogoljuba« nam kaže trenutek, ko cerkveni dostojanstvenik s presvetim Rešnjim Telesom, obdan od kardinalov in škofov, stopi izpod baldahina in se obrne k bolnikom, da vsakega posameznega posebej s presv. Rešnjim Telesom blagoslovi. Bolnikom iz oči odseva veliko, neomejeno zaupanje, ki je nosijo v srcu do one, katero kličejo »Zdravje bolnikov«. S trdnim zaupanjem pa je pri njih združena vdanost, ki se popolnoma prepušča sveti volji božji. Ljudstvo je ob tem trenutku kar spremenjeno. Zaupno zre proti monštranci, toži svoje nadloge in prosi pomoči. Marsikdo je priznal, da se ta trenutek zdi gledalcu, kakor da bi bil tam v Sveti deželi v onih časih, ko je Zveličar bival na zemlji in hodil med bolniki, ki so mu zaupno klicali: »Jezus, Sin Davidov, usmili se nas.« Vse — moški, ženske, otroci — moli, prosi, joka. Ko se procesija začne pomikati od bolnikov naprej proti cerkvi, pa zabučni pevski zbor: »Parce, Domine, parce populo tuo, ne in aeternum irascaris nobis« (zanesi, Gospod, prizanesi svojemu ljudstvu in ne srdi se na vekomaj na nas). Čimdalje večji del množice, zlasti duhovnikov, se pridruži petju. Slednjič zapoje vsa množica skupno z zborom visoko pesem, s katero je nekdanj Mati božja sama prva proslavljala in hvalila vsemočnega Boža: »Magnificat anima mea Dominum« (moja duša poveljuje Gospoda). Vrh stopnic pred rožnovensko cerkvijo stopi duhovnik z Najsvetejšim pod krasen baldahin in se obrne proti ljudstvu. Pevci zapoje še »Tantum ergo« in »Genitori«, slede še molitve: prva v čast Materi božji, druga za sveto Cerkev in tretja v čast presvetemu Rešnjemu Telesu — vse poklekne... Kardinali in škofje, plemenitaši in preprosti — vse kleči pred Kraljem vseh kraljev — skritim v podobi kruha — vse čaka, da prejme sveti blagoslov.

Slične procesije s sv. Rešnjim Telesom se vrše v Lurdu vsak dan, ko dojde tja več

¹ V kaki dolžini se razteza ta ravnica, nam kaže slika na strani 330. letošnjega »Bogoljuba«. Po tej ravnici se vije vsakodnevna procesija s sv. Rešnjim Telesom. Omenjena slika nam kaže procesijo v četrtek, 24. julija. Da sem mogel vsaj večji del dolgega sprevoda spraviti na sliko, sem moral fotografirati s strehe rožnovenske cerkve.

bolnikov, seveda ne s tolikim sijajem, kot ravno ob času evharističnega kongresa. Vsak lurški romar more opaziti, da je v Lurdu zakrament presv. Rešnjega Telesa vedno središče vseh pobožnosti, kajti največkrat se čudežna ozdravljenja najraje vrše takrat, ko bolniki prejmejo blagoslov z Najsvetejšim. S tem, rekel bi, hoče Marija pokazati, da v Lurdu dela čudeže Bog sam na njeno priprošnjo. Romarji pošiljajo svoje prošnje k Mariji, da jih ona izroči svojemu božjemu Sinu. Zaupanje bolnikov pa prikipi do vrhunca, ko zagledajo Jezusa v sveti hostiji, ko prejmejo blagoslov s sv. Rešnjim Telesom. Tako verniki morejo jasno spoznati, da je resničen klic: K Jezusu po Mariji.

Komaj pa se začne mračiti, vrè že zopet vse, kar je kongresistov v Lurdu, k lurški duplini in pred lurško baziliko, da bi bilo priča človeškemu spominu neizbrisne procesije z lučicami, ki se je vršila vsak večer. Pred lurško duplino so se stotisoči zbrali v mraku k skupni molitvi sv. rožnega venca. Po končani molitvi se vse te množice, vsak z gorečo svečo v roki, uvrste v nepregledno dolgo procesijo in se počasi pomikajo daleč naokoli po ravnici pred baziliko, vmes vsak v svojem materinem jeziku pojoč znano lurško pesem:

»Zvonovi zvonijo, premilo pojo,
častijo preblaženo lurško Gospo.«

Ta pesem ima v vseh jezikih enak napev in pri vseh se vsaka kitica konča v mogočen klic: Ave, ave, ave Maria! Kdo more prešteti te tisoče, te milijone ljubkih, milih, zapajočih klicev k Mariji! Pri vsakem »ave« zavihti posameznik svojo lučico kvišku proti nebu, da bi takorekoč tem preje, iskrena prošnja iz srca prihitela pred prestol nebeske Kraljice. Očarujoče odmeva ta brezštevilni klic k Mariji. Nepopisen je prizor stotisočev migljajočih lučic v čast Marijino. Zraven tega pa zablšči vsa mogočna lurška bazilika v brezštevilnih raznobarnih električnih lučicah. Po vseh robih, zidcih in oglih prav do vrha visokih treh stolpov so posejane najraznobarvnejše drobne električne svetilke. V ozadju ob »Kalvariji« pa ves log zažari v spreminjajočem zelenem bengaličnem ognju. Ves ta prizor, to morje migljajočih lučic in ljubko donečih ave, ave, ave Marija se popisati ne da. Opravičeno je vzkljknil pri slični lurški procesiji hrvatski škof Carič: »Tu prestaje domišljija. Lepše more biti samo v raju.« Vsi — še vedno z gorečimi svečami — se uvrstijo in razvrste pred rožnovensko cerkvijo v vrste in mo-

gočno zapoje v latinskem jeziku Credo — apostolsko veroizpoved.

Večina se je po tej res ginljivi in v srce segajoči proslavi Matere božje podala v cerkev počastit še njenega božjega Sina. V soboto pa tudi po končani procesiji le ni moglo ponehati petje v čast Marijino. Razni zbori različnih narodnosti so se zbrali v posamne gručice in pričeli prepevati svoje domače Marijine pesmi. Hodil sem od gručice do gručice in slišal v najrazličnejših jezikih vsakovrstne pesmice. Milo so se glasile, a čez našo slovensko nabožno pesem je ni! Živo sem si domislil, kako je n. pr. globoko v srce segajoče pred štirimi leti zadonela slovenska pesem na najsvetejših krajih v Jeruzalemu, zlasti na Oljski gori in pa naše »božične« v Betlehemu; ali pa pred dvema letoma na evharističnem kongresu na Dunaju, kar Dunajčani, kakor so mi ravno na poti v Lurd pripovedovali, še vedno dobro pomnijo, ali pa l. 1910. v Solnogradu na V. marijanskem mednarodnem kongresu, ki ga je takorekoč slovenska pesem zaključila. V Lurdu pa ta dan zastonj iščem slovenske pesmi glas! Nekaka žalost se me polasti in v srcu začutim nekako domotožje. Zaželim si biti doma pri svoji Marijini družbi ali v Marijinem vrtcu, ki tako prijetno nedeljo za nedeljo, teden za tednom prepeva med svojimi molitvami pred tabernakelnom evharistične in Marijine pesmi v milem maternem jeziku. Udušil sem to trenutno žalost s tem, da sem se podal pred lurško duplino prosit, da bi Marija naši dragi slovenski mladini sprosila stanovitnosti v češčenju presv. Rešnjega Telesa.

Približala se je nedelja — 26. julij — sklepni dan lurškega evharističnega kongresa. Dopoldne je bila na prostem pred baziliko sv. rožnega venca pontifikalna sv. maša, katero je daroval papežev poslanec, kardinal di Belmonte, ob obilni asistenci. Pričujoči so bili pri tej sv. daritvi vsi škofje in drugi cerkveni ter svetni dostojanstveniki, ta čas v Lurdu bivajoči.

Protiv večeru pa je bila sklepna procesija s presv. Rešnjim Telesom, ki se pa ni razvila samo po ravnici pred rožnovensko cerkvijo, ampak veličasten sprevod se je pomikal po ulicah prebogato okrašenega lurškega mesta. Vmes pa krasno zvonjenje in gromenje topov! Po končanem obhodu je bil pred krasno napravljenim oltarjem na vrhu rožnovenske cerkve nešetim zbranim množicam s celega sveta podeljen sveti blagoslov in s tem je bilo slavlje lurškega evharističnega kongresa zaključeno.

Kakor je pa že sploh na svetu usojeno,

da mora biti vsakemu veselju primešana kaka grenka kaplja — tako je bilo tudi nam okusiti na tej poti v Lurd nekaj pelina. Že vožnja tja grede nam je dala okusiti nekaj grenkega. Zadovoljni in veseli smo se vozili skozi Tirolsko in Švico, precej natanko smo si ogledali Inomost, Curih, božjo pot Einsedel, Lucern, Bern (kjer smo mogli obiskati švicarsko deželno razstavo, ki je res nekaj posebnega), Genf. Tudi po Francoskem je šlo veselo naprej, zlasti v Lyonu smo si med drugim z največjim zadovoljstvom ogledali prekrasno cerkev Matere božje Jourvierske, katera se smelo imenuje vsled njene krasote od zunaj »stolp slonokoščeni«, od znotraj pa »hiša zlata«. V pristaniškem mestu Cette smo v ponedeljek zvečer veseli zasedli prostorne železniške vozove v sladkem upanju, da bomo mirno drugo jutro zagledali Lurd. Toda okoli 1. ure ponoči nenkrat v Toulouse ostanemo in dobimo povelje, da moramo vsi prestopiti v drug vlak. Na vprašanje, zakaj moramo izstopiti, ker nam je bilo zagotovljeno, da nam do Lurda nič prestopiti ne bo treba, dobimo odgovor: »Železniška nesreča. Pred vami došli vlak je zadel skupaj z drugim vlakom.« Ustrašili smo se. Še veliko hujša groza pa nas je obšla, ko smo prav počasi vozili mimo popolnoma razdrobljenega osebnege vlaka. Raz-

drobljena okna in manjši kosci vozov so grozovito škripali pod našim vlakom. V teh razvalinah je našlo smrt 8 potnikov in 30 je bilo močno ranjenih. Pogled na ta grozno razbit ponesrečen vlak nam je bil resen klic: »Memento mori« — »Spominjaj se smrti!« Če bi se bili le par ur preje odpeljali tu sem, bi bili prišli s ponesrečenim vlakom. Zato smo pa v iskreni molitvi zahvalili Boga, da nas je obvaroval strašne nesreče.

Pa tudi pot nazaj grede je bila polna skrbi. Še v Lurdu smo zvedeli, da se v Avstriji bliža vojska s Srbijo, toda na neposredno vojskino nevarnost s Francijo nismo še mislili, zato se nam je zelo čudno zdelo, ko smo naleteli po vseh postajah na Francoskem na ogromno število moških potnikov in vojakov. Vprašali smo, kaj pomeni toliko število vojaštva na vlak, in železniški sprevodnik nam hladno odgovori: »Dimanche«, t. j. »nedelja«. Res je bila nedelja, pa toliko žalostnih izletnikov in potrlih vojakov še nismo videli nikoli. Celo v naše vozove je prišlo mnogo vojakov, ki so poleg nas molče, zamišljeno posedli. Komaj, komaj smo čakali, da bi bili rešeni te mučne družbe! Le ena želja in tiha prošnja je navdajala vse, da bi bili že skoro na Avstrijskem. Boga smo hvalili in lurško Mater božjo, da smo srečno ravno še o pravem času prišli v domovino!

Gema Galgani.

Priobčuje Srečko.

(Dalje.)

Nam zadošča, da si ga ogledamo pri Gemi. Kako se je pojav pričel, smo čuli od nje same. Od onega dne se je ponavljal vsak teden ter je trajal od četrtega od 8. ure zvečer pa do 3. ure popoldne naslednjega dne. Pred pojavom ni čutila nikakih znakov, nobene bolečine; samo velika notranja zbranost, katera jo je dvignila v zamaknenje. Nato se je prikazala na zunanji strani rok in na dlani rdeča lisa in pod epidermom (to je pod tanjko mrenico, ki tvori najbolj površno plast naše kože) je bilo uzreti v živem mesu na hrbtu roke podolgovato in na dlani okroglasto rano. Kmalu se je pretrgala tudi kožna mrenica, nakar se je odprla na dlani en centimeter široka živa rana, na hrbtu pa 2 mm široka ter 2 cm dolga.

Semintja se je zdela rana bolj površna, a navadno je bila zelo globoka ter se je zdela, da je roka skozinskoz prebodena; vendar radi obilne krvi in radi krčevite bolesti in

pa radi svetega strahu in spoštovanja, ki ga je budila Gema v navzočih, niso nikdar poskusili dognati globokost rane, kar bi bilo seveda mogoče le s kakim ostrim orodjem. Tudi se je polagoma stvoril na dlani rdeč kot laški sold velik izrastek, mesnat in trd, v obliki žrebljeve glavice. Na nogah so bile rane še večje, a narobe kot na rokah: širše na gornji strani, ožje na podplatih. Tudi je bila rana na podplatu leve noge enaka rani na stopalu desne: kakor je moralo biti tudi pri Odrešeniku, če so mu z enim samim žrebljem pribili obe nogi na križ.

Rana na prsih je bila v obliki vodoravno ležečega polumeseca z roglji navzgor. V ravni črti je bila dolga 6 cm in široka v sredi 3 mm. Sodeč po silnih bolečinah, ki jih je Gema čutila globoko v prsih, je morala sezati rana prav do srca. Iz nje je tekla kri v toliki meri, da je premočila vso spodnjo obleko. Ponižna in sramežljiva mladenka je sto-

rila vse, da bi jo prikrila drugim; zato si je polagala na srce večkrat preganjene robce in prtenine, katere je potem skrivoma prala. Zato je težko dognati, kolikokrat je krvavela izven naznačenih dveh dni v tednu in koliko krvi je vsakokrat izgubila. Gotovo pa je, da mnogo. Ena očitvidnih prič je pod prisego izpovedala, da je samo iz srčne rane priteklo toliko krvi, da je curljala na tla, če je niso ustavili. Bila je živa kri, čiste barve, kakršna teče navadno iz svežih ran.

Na nič manj čudovit način so rane potem zopet izginile. Ko se je v petek prebudila iz zamaknenja, se je ustavila tudi kri. Živo meso se je polagoma osušilo, mišice so se zopet strnile in naslednjega dne, najpozneje v nedeljo, je izginila slednja sled o kaki rani; koža se je razrasla čezinčez povsem naravno; samo po barvi so ostale na mestu ran belkaste lise. Te so ji ostale celo življenje, tudi še potem, ko ni več krvavela, in po smrti jih je vsak lahko opazoval posebno na nogah, s katerih v življenju iz sramežljivosti skoro ni nikdar sezula čevljev med zamaknenjem.

Vse to se je ponavljalo skozi dve leti vsak četrtek in petek in z eno samo izjemo, samo v teh dneh; dokler se po prepovedi Geminih dušnih voditeljev ni popolnoma ustavilo. Nalašč smo opisali nekoliko obširneje ta pojav, da bo čitatelju lažja samolastna sodba o njem. Treba namreč v takih dogodkih razločevati dve plati: zgolj naravno (človeško) in pa nadnaravno. Predno moremo reči: to je čudež, to je prekonaravna stvar, treba se dodobra prepričati, kakšen pojav imamo pred sabo, in če je znanstveno in zgodovinsko ugotovljeno; in zato treba zadostnih verodostojnih in zmožnih prič. Ko pa stoji pred nami cel dogodek natančno preiskan in resnično tak, kot nam ga predstavljajo (izključujoč vsako sleparijo z ene in prevaro očitvidcev z druge strani), tedaj šele moremo poprašati: Kake vrste pojav je ta? je zares čudežen? kako ga razlagati? odkod njegova čudežna stran? itd. In če nam strogo znanstvena preiskava in zadostni razlogi zdrave pameti vele, da je izključena ali nezadostna vsaka naravna razlaga, predvsem seveda možnost bolezni ali samoprevare, in tudi vpliv hudobnega duha, šele tedaj bomo lahko sklepali, da je tu nadnaravna moč posegla vmes.

Tudi sv. Cerkev je v tem zelo previdna. Ona se nikdar ne spušča naravnost v zgodovinsko dokazovanje teh dogodkov, da so se, recimo,

res dogodili, ali dogodili na ta ali oni način; celo s tem, da jih omenja v svojih molitvah ali jim posveča posebne praznike (na pr. praznik ran sv. Franciška Asiškega), jih nikakor ne misli tudi s svoje strani proglasiti kot zgodovinsko ugotovljene, pač pa jih sprejme edino kot človeško verjetne; in ta verjetnost je lahko večja ali manjša, kakor so že ravno tudi zgodovinski dokazi bolj ali manj trdni.

Če se vprašamo pri Gemi, ali ima dovolj človeških dokazil za resničnost dogodka, kot smo ga navedli zgoraj, smo lahko povsem mirni. Razen številnih zunanjih prič, ki so ga pod prisego izpovedale, nam je prvi in zaenkrat najboljši dokaz resnična svetost celega Geminega življenja, kot ga bo čitatelj sam še bolje spoznal v nadaljnjih poglavjih. Prišel bo do prepričanja, da treba ali vse zavreči kot laž in sleparijo, ali pa kloniti glavo v ponižni molitvi vsemogočne božje Ljubezni, ki vrši ta in še večja čuda v dušah svojih izvoljencev. — Za razlago izvanrednosti Geminega krvavljenja bi pa prišla v poštev ali sugestija ali histerija ali hipnotizem in v najslabšem slučaju tudi spiritizem: tu se ne spuščamo v pobijanje teh razlag, ker ni tu mesto za to, pa tudi, ker bi bilo popolnoma nepotrebno. To je že storil pater Germano od sv. Stanislava na 60 straneh Geminega življenjepisa; kot globok znanstvenik in še globlji bogoslovec in asket temeljito dokazuje, kako so Gemini izvanredni pojavi povsem različni od goriimenovanih, s katerimi nimajo nič skupnega razen neke daljne zunanje navideznosti. Odločujoči dokaz o teh stvareh pa, kot smo že omenili, je predvsem notranja svetost osebe.

Tu nam pride ravno prav, da pribijemo še nekaj drugega, še bolj važnega. Treba namreč, da se enkrat za vselej dodobra prepričamo, da prava svetost, bolje: bistvo katerekoli svetosti ne obstoja v teh izvanrednih pojavih. Bistvo svetosti je predvsem v posvečujoči milosti božji, iz katere izvira kot prvi sad ljubezen do Boga, ta pa rodi čednostna dejanja — vse drugo je le nameček božje radodarnosti in izkaz neskončne ljubezni božje do sebi dragih duš. Gema je bila še prav posebno obdarovana z izvanrednim; a jedro njene svetosti, — kot smo že večkrat poudarili — ni v izvanrednem, marveč predvsem v njenih visokih čednostih, v njeni otroški nedolžnosti, globoki ponižnosti in vsežrtvujoči ljubezni do svojega križanega Odrešenika. Tu jo proučujmo, občudujmo in — posnemajmo!

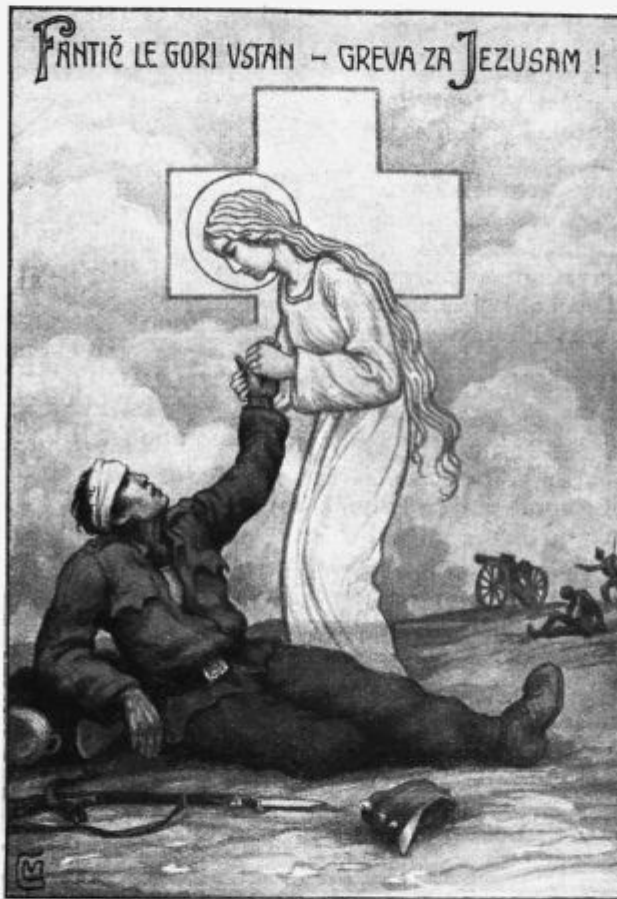
Po tem daljšem — gotovo ne nepotrebem — ovinku se lahko vrnemo k Gemi.

S kako gorečnostjo se je bližala sv. obhajilu v jutru 9. junija (1899), si je lahko misliti. Kolik izliv hvaležnosti in ljubezni, — a z druge strani kak trn njeni ponižnosti in skromnosti: kako naj pove svoj doživljaj spovedniku? Ona, »tako velika grešnica«, pa tako visoko obdarovana od ljubelega Boga!

Cel mesec se ni mogla odločiti, dokler ji božja Previdnost ni pomagala iz zadrege. Koncem junija sta prišla v stolnico sv. Martina pridigat na misijon v pripravo na bliža-

ljenja, in sicer izbrana hči. Eden teh redovnikov bo tvoj dušni oče; pojdi in vse razodeni.« — Gema je vzela doslovno te besede ter se neizrečno veselila, da postane nekoč pasijonistka. Tudi ni čutila več nobene zoprnosti, razodeti doživlja zadnjega meseca. Takoj gre k spovedi k enemu onih oo. pasijonistov ter mu vse razodene. Seveda se je spovednik čudil in skoraj ni mogel verjeti; a Gemina prostodušnost in odkritosrčnost sta bili tako očiti, da se ni mogel ustavljati.

Z njegovim dovoljenjem je smela Gema kmalu potem — iz zasebne pobožnosti — na-

Razglednica iz prve skupine, ki jo je založila uprava „Bogoljuba“.

joče se novo stoletje, dva oo. pasijonista. Komaj ju je Gema uzrla, je bila vsa radostna, spoznavši na njiju obleko, v kateri se ji je prikazoval bl. Gabriel. Bilo je zadnji dan sv. misijona. Po sv. obhajilu — pripoveduje sama — me je vprašal Jezus: »Ali bi rada tudi ti nosila isto redovno obleko?« »Moj Bog!...« sem zaklicala. Nato mi je nadaljeval (ne da bi mi jasno povedal, na kaj pravzaprav misli): »Ti boš hči mojega trp-

pravi za kratko dobo do 8. septembra obljubo uboštva, devištva in pokorščine. Odvzel pa ji je vse orodje, s katerim je dotlej mrtvičila svoje nedolžno telo, vedoč, da bi ga ji njen redni spovednik nikdar ne dovolil.

Kot ji je bilo zapovedano, je Gema odkrila svojo notranjost tudi monsignoru Volpiju, svojemu rednemu spovedniku. Pobožni prelat je odobril ravnanje o. pasijonista, a ko je čul o Kristusovih ranah, je hotel preje časa

za pomislek. Čutil je vso odgovornost, ki je težila na njem kot spovedniku in škofu. Z ene strani se je bal, da gre tudi tu za čisto naravni pojav ali pa celo za slepilo hudobnega duha, kot se je že tolikokrat dogodilo pri domnevnih svetnikih. Z druge strani je pa dobro poznal Gemo in njeno čistost in nedolžnost; bilo mu je dobro znano, kako Gema ljubi Boga in Bog njo, kako je bilo angelskočisto vse njeno doseganje življenja: zato zopet ni mogel verjeti, da bi bila Gema histerična ali obsedena ali bi samo sebe varala. — Začasno je naročil Gemi, naj moli, da ji Bog odvzame one izvanredne znake; Gema je ubogala, a sta bila uslišana le za kratek čas.

Medtem se je oni pasijonist, o. Gaetan, na lastne oči hotel prepričati o tem, kar je čul od Geme, in je v posebni listini lastno-ročno popisal, kar je nam že znano. 29. avgusta je prišel v Luko tudi provincijal pasijonistov o. Peter Pavel Moreschini, sedanjí nadškof v Camerino. Tudi njemu se je spčetka zdelo, da gre za navadno samoprevaro, ki ni nič redkega pri ženskah. Da se prepriča, gre k družini Giannini (reci Džanini), kamor se je Gema malo preje priselila, kot bomo še čuli; čeprav je bilo v torek, je lahko opazoval na Gemi oba znaka, za katera je na tistem poprosil Boga: krvavi pot in rane Kristusovega trpljenja. Našel jo je vso v krvi. Rani na rokah sta bili topot bolj razklani ter sta prodirali od ene do druge strani.

Precej nato pa so izginile kri in rane. »Jezus me je uslišal — zaključuje tudi on svoje poročilo — in jaz sem, ves hvaležen, opustil vsak dvom, trdno uverjen, da je tu prst božji vmes!«

Stališče msgr. Volpija je po teh tehtnih spričevanjih postalo še kočljiveje. Zato se odloči povabiti odličnega zdravnika, da med trpljenjem preišče Gemo. Gemi ni o tem nič povedal, a je zato oskrbel Bog sam. Ker Gema mu je svojevoljno pisala: »Sinoči mi je Jezus naročil, naj Vam sporočim sledeče: Reci svojemu spovedniku, da mu bom dal vsa znamenja, katero si bo le želel od mene, če pride sam; naj bo zagotovljen, da ni bolezni, kakor nekateri mislijo.« Kljub temu je presvetli ostal pri svojem sklepu.

Določene dne (8. septembra 1899) ob 11. uri dopoldne je Gema po enournem zamaknjenju še enkrat pisala msgr. Volpiju, da če pride, naj pride sam, da Jezus ne mara nikogar zraven in da sicer ne bo videl ničesar; sicer naj pa stori, kakor mu drago, Gema da je z vsem zadovoljna. Ob 1. uri popoldne je bila že zopet zamaknjena in je močno kr-

vavela iz rok, in v tem stanju jo je videla vsa družina Giannini in tudi msgr. Volpi z zdravnikom, ki sta prišla okolu dveh. Zdravnik je vzel brisačo, jo zmočil ter obrisal z njo roki: namah je zgínila vsa kri in na mestu ran se je prikazala gladka koža brez obronkov, kot da bi ne bila nikdar ranjena. Bog je hotel v svoji neskončni modrosti, da je ostala brez uspeha poskušnja človeške znanosti. Ni hotel, da bi ta znanost preiskavala vzvišena čuda, katera vrši On v nadnaravnem svetu, da poživi v ljudeh vero. Z vso preprostostjo je dejala Gema: »On (spovednik) je hotel delati po svoji glavi, a končno je izpadlo le tako, kot je Jezus napovedal.«

Po tej ponesrečeni poskušnji so ostali vsi osramočeni in v zadregi, najbolj seveda msgr. Volpi.

Še istega dne je Gema izšla z gospo Giannini na kratek sprehod. Med potom poprosi Gema: »Peljite me, prosim, nekoliko k Jezusu! Moram k Jezusu.« Vračajoč se po enournem obisku presv. Zakramenta, pravi Gema: »Rada bi Vam nekaj povedala, pa me je tako sram.« Na gospejno prigovarjanje pokaže Gema v odgovor roki — krvaveči iz odprtih ran... Gospa jo nemudoma pošlje k msgr. Volpiju, ki si je topot lahko natančno ogledal rano in krvavljenje.

Na ta način je dopadlo Bogu poplačati Gemi ponižanje, ki ga je doživela pred zdravnikom, ter potrditi nekoliko v pravem mnenju njenega spovednika. A ta je ostal še vedno ves potr in negotov. Gemi je bilo razodeto tudi to njegovo stanje, in če jo je z ene strani veselilo to njeno ponižanje, je z druge strani trpela, ker je od svojih mladih nog iskreno čislala svojega spovednika. Jezus sam jo je pokaral in obenem utolažil, ko ji je dejal: »Moj otrok, v svojih dvoljih, križih in zoprnostih misliš na vse drugo preje kot name; na vse se obračaš za pomoč, samo name ne.« To je zadostovalo. Gema je razumela, da se je preveč naslanjala na pomoč svojega spovednika, ko bi ji moral vendar popolnoma zadostovati njen Jezus.

Koliko prekoristnih naukov pravega dušnega življenja že iz teh kratkih črtic Geminih doživljajev! Je in vedno ostane resnica, kar je nekoč Jezus dejal Gemi: »Trpljenje je šola ljubezni.«

Z dnem ponesrečene zdravniške preiskušnje se je za Gemo pričelo »novo življenje«, kot sama pravi; namreč življenje dolgega in hudega trpljenja. V očeh tudi bližnjih znancev je izgubila sko-

raj ves ugledy spovednik je še vedno dvomil ter je znova prepovedal vse izvanrednosti.

Postavil jo je še večkrat na poskušnjo, pošiljal k spovedi k raznim duhovnikom, da bi jo še drugi mogli spoznati. Gema ga je v vsem vedno ubogala ter mu ostala zvesta spovedenka do smrti.

Omenjena oo. pasijonista sta jo že večkrat in nadolgo opazovala. O. Moreschini jo je obiskoval leta 1899—1901 ter tako poljubno proučeval tudi druga čuda, ki so se godila na Gemi v teh letih. Sestavil je obširno poročilo, v katerem pravi proti koncu: »Govoril sem velikokrat z Gemo ter sprejel tudi njeno dolgo spoved. Pri tem sem se lahko prepričal, da ni le vedno ohranila svoje krstne nedolžnosti, temveč tudi ni padla nikoli v najmanjši povsem radovoljni greh. Njena ponižnost je bila globoka in njena pokorščina edina svoje vrste, dà, lahko rečem, naravnost občudovanja vredna; njeno zatajevanje vztrajno in zelo ostro.«

Njena posebna lastnost je bila ljubezen do trpljenja. Iz njenih ust ni bilo čuti najmanjše pritožbe, ne v dolgih boleznih, ne v zatajevanju in zaničevanju, ki ga je morala prestati, niti ne v strašnih napadih, ki jih je pretrpela s strani hudobnega duha. Misel na križanega Jezusa jo je priganjala vedno vse pretrpeti. Nič drugega si ni želela, nego trpeti, in vse prestano ji je bilo še premajhno. Iz teh vzrokov sem trdnega prepričanja, da so izvanredni pojavi, katere smo občudovali na njej, res od Boga, katerega tako srčno ljubi in ki mu tako zvesto služi.

Pričanja msgr. Moreschinija so zelo dragocena in tehtna. Monsignor je v Italiji priznana in čislana osebnost radi svoje učenosti in modrosti v dušnem vodstvu, kakor tudi radi svoje velike apostolske delavnosti. Najprej vrhovni predstojnik svojega reda, potem apostolski vizitator dvanajstih škofij, je bil pred par leti od sv. očeta Pija X. imenovan za nadškofa v Camerino.

Nagrobni napisi in še kaj drugega.

Spominjaš se še, da sva pregledovala nagrobne napise in modrovala o njih, kakšni naj bodo. Zato nama ni bil všeč vsak nagrobni napis, če je tudi z zlatimi črkami vsekani v kamen. Zdaj me vprašuješ, kje se dobe primerni napisi.

Prav zanesljivo boš našel veliko lepega v knjigi vseh knjig, v s. v. p i s m u. Od prve knjige Mojzesove, kjer Vsemogočni govori Adamu znane besede: »Prah si in v prah se boš povrnil«, pa do zadnje knjige, do Skrivnega razodetja sv. Janeza boš našel mnogo primernih misli, ki jih smeš brez strahu in bojazni napisati na nagrobne spomenike. Preobširno bi bilo, če bi ti tukaj podrobno našteval vse, kar sv. pismo govori o naših rajnih. Samo par zrn!

Kako lepe so besede pobožnega Joba! Poslušaj! Na pr. 14 pogl.

»Kratki so človekovi dnevi, število njegovih mescev je pri tebi, postavil si mu meje, ki se ne morejo prestopiti.«

»Poklical me boš, in jaz ti bom odgovoril, delu svojih rok boš podal desnico.«

»Ti si sicer moje korake preštel, pa prizanesi mojim grehom!«

Ali v poglavju 19. Kako preprost, pa vendar tako ganljivo!

»Usmilite se me, usmilite se me vsaj vi, prijatelji moji, ker Gospodova roka me je zadel!«

»Vem namreč, da moj odrešenik živi, in poslednji dan bom vstal iz zemlje in zopet bom obdan s svojo kožo in v svojem mesu bom gledal svojega Boga.«

Poglej! Ena knjiga sv. pisma ima toliko lepih misli. Pa niso vse tukaj zapisane. Koliko lepega je napisal David v svojih psalmih! In sv. pismo nove zaveze, sv. evangelij in zlasti krasni listi sv. Pavla imajo mnogo primernege.

Mnogo krasnih napisov bi se dalo narediti iz obrednih molitev sv. Cerkve.

Ali bi ne bilo primerno napisati na naše grobove zadnjih dveh členov apostolske vere: Verujem v večno življenje in vstajenje mesa.

Ali iz pogrebnege obreda:

»Zbor angelov naj te sprejme in z ubogim Lazarjem uživaj večni mir!«

»Vzemi zemlja, kar je tvojega, naj sprejme Kristus, kar je njegovega, meso je iz zemlje, duh pa je od zgoraj vdihnjen.«

»Obudi ga (jo), o Gospod, poslednji dan!«

Na grobove otrok, ki umrjejo v letih nedolžnosti, pa jim žalujoči starši vseeno hočejo postaviti skromen spomenik, se tako lepo podajo obredne besede:

»Mene si pa vzel k sebi zavoljo nedolžnosti.«

»Pustite malim k meni priti, — zakaj takih je nebeško kraljestvo.«

Lahko se zapišejo na grob tudi kake pomenljive besede pokojnikove, ki jih je morda izgovoril ob koncu svojega življenja, ki jih je zapisal v oporoko. Pesnikom seveda lahko napišemo primerne vrstice iz njihovih lastnih del.

»V katoliški Cerkvi hočem živeti in umreti«, se bere na nekem grobu na Gorenjskem, zraven pa je pristavljeno, da so bile to zadnje besede pokojnikove.

Nazadnje naj pride na vrsto pa še vezana beseda, pesmi ali verz, ki jih največkrat srečujemo po grobeh. Kakšni naj bodo te vrste napisi, je »Bogoljub« že poročal v svoji 11. številki. Pristavim naj le še to, da je lepih, primernih nagrobnih napisov jako malo,

napisi izberejo, odberejo in natišnejo. (Op. ur. Dobro! Pošljite!)

To je ena misel. Marsikomu bo gotovo ustrezno, če se uresniči.

V naslovu sem to pot pristavil: in še kaj drugega. Kdo ve, kaj še?

Najprvo bomo vzeli na piko pogrebne vence, oziroma napise, ki jih imajo ti venci. Z venci je sicer združen precejšen kos potratnosti in bahavosti, imajo pa venci vendar nekaj pomena. P. Venceslav Lerh iz družbe Jezusove pravi, da je venec podoba vere, upanja in ljubezni. Venec je podoba vere: njegova zvita okrogla podoba je podoba brezkončne večnosti. Venec je podoba upanja: venec se spodobi zmagovalcu; tudi naši rajni

Razglednica iz prve skupine, ki jo je založila uprava »Bogoljuba«.

Za BRAMBO LJUBE DOMOVINE
VZIRME CESAR STRRSEM SINE,
SVETA BOŽJA VOLJA JE,
DA MLADI FANT NA VOJSKO GRE.

veliko pa je prazne slame. Kako bi se temu odpomoglo?

Gotovo hranijo pokopališča širom slovenskih pokrajin marsikaj dobrih in lepih zrn. Ali ta zrna so skrita, razkrojljena, treba bi jih bilo pobrati. Nemci in drugi narodi imajo cele zbirke nagrobnih napisov. Mi take zbirke še nimamo, pa bi bila tudi potrebna. Gospodje duhovniki pa tudi drugi, člani in članice M. D., izobraževalnih društev in sploh vsak, kdor ima dobro voljo, bi prepisali napise z nagrobnih spomenikov domače župnije ali podružnice, pri kateri imajo pokopališče, to bi se poslalo na dr. uredništvo »Bogoljuba« in to bi poskrbelo, da se ti

so zmagovalci v boju življenja, izgubili so sicer časno življenje, a so ga zamenjali z večnim. Venec je podoba ljubezni: kakor je na vencu cvet privezan k cvetu, tako veže ljubezen žive in mrtve.

Poglejmo napise na trakovih, ki jih pripenjamo na vence. Ali niso ti napisi preveč jokavi, premalo tolažilni? Ali ne mrgoli na njih vse polno »zadnjih pozdravov« in drugega nepotrebnega besedičenja! Ti napisi naj ne bodo napisi žalosti in obupnosti, ampak napisi tolažbe in upanja. Naj bi bili na pr. ti napisi takile: Dragi oče (ljubljeni mati) — na svidenje v nebesih! — Preljubemu očetu — ljubezen tudi po smrti. — Smrt nas je lo-

čila — smrt nas bo združila. Nepozabnemu dobrotniku (duhovniku, učitelju itd.) — poverni Bog vse dobrote! — Na svidenje — nad zvezdami!

Na napise na vencih več tolažbe, več upanja, pa manj žalosti in manj baharije.

Sedaj pa še par besedi o tistih črnih listih, ki jim pravimo »parte«. No, kaj pa o tem?

Poslušajte! Pred kratkim sem bral na takem listu podobno: V globoki žalosti naznanjamo vsem prebridko vest, da se je N. N. preselil v boljše življenje. Ali zopet: Potrtega srca naznanjamo prežalostno vest, da je Vsemogočni poklical N. N. previdnega s sv. zakramenti, k sebi v večno življenje. (Kar je razprto tiskano, je zato, da se neprimernost teh besedi bolj jasno pokaže). To je pa res malo preveč! Ali naj bomo res zato žalostni, če so naš znanec, prijatelj, brat, oče, sestra, mati šli v boljše življenje, bili poklicani v večno življenje, k Bogu! Teža ne bojdimo žalostni. Če zadeneš v loteriji, srečko, če podeduješ premoženje,

ali boš takrat pisal svojim znancem: Naznanjam Vam žalostno vest, da sem zadel v loteriji, da sem zadel srečko, da sem podedoval veliko premoženje? Menda vendar ne. In če je tvoj oče šel v nebesa, ali hočeš biti tega žalosten! Zopet drugi pišejo na kratko: . . . da je N. N. preminul. Ali ni to prekratko, ali ni s tem nekako rečeno, da je s smrtjo vse končano!

Pa še nekaj. Skoro vsak tak list ima na koncu pristavljeno: Svete maše zadušnice se bodo brale v N. Kje se pa tako govori. Spravimo že enkrat v kot tiste »zadušnice« in povejmo po domače: Sv. maše za dušo rajnega se bodo brale v N.

Zopet pridemo na staro navodilo: Tudi pri črnoobrobljenih listih, »parte« imenovanih, naj nas ne vodi samo žalost, ampak naj govori naša verska zavest!

Ob smrti in na grobeh ne samó tožiti in jokati; glavno naj nam bo: verovati in upati! Smrt ni konec vsega, smrt je začetek novega lepšega življenja.

J. L.

Spominek našim dobrim padlim vojakom.

2. Matevž Zaplotnik.

Veliko dobrih mladeničev in mož nam je že pobrala smrt na bojišču. Zadnjič smo se spominjali vrlega Andreja Beričiča. Danes se spomnimo Matevža Zaplotnika, ki ga nam kaže današnja slika. Padel je na Mali Smaren pri Grodeku. Imenovani je bil iz znane in spoštovane Klemenčeve rodbine na Leténicah v župniji Goriče zgor Kranja — brat g. kateheta Ignacija Zaplotnika v Ljubljani. Bil je izredno srečne narave. Nikdar se ni prepiral, nikdar zdihoval in tarnal. Dičila ga je neprisiljena in nevsiljiva pobožnost. Veselje ga je bilo gledati pri molitvi. Vpisan je bil v Marijino družbo v Goričah in je — kakor je v družbi navada — vsako nedeljo z drugimi tudi opravljal družbene molitve pred Marijinim oltarjem. Bil je tudi abstinent druge stopnje in je zvesto izpolnjeval prevzeto dolžnost. Ko se je bil s tabora na Brezjah domov vrnil in bil precej užejan, je

odklonil sadni mošt, češ, en dan v tednu ne smem piti, ker sem vpisan med abstinence. Zaradi svojega prikupljivega značaja je bil splošno priljubljen. — Sedaj krije blažega Matevža bratska galicijska zemlja. Bodi mu lahka! V domovini pa mu ostani časten spomin!

Iz njegove zapuščine smo dobili tudi 30 kron za poravnavo stroškov, ki smo jih imeli za tiskovine in svetinjice za vojake. Bog mu bodi plačnik! Bil je tudi sam pri pridigi za vojake, ki se je dala pozneje tiskati. Prejel je tudi vredno sv. zakramente. Gotovo veljajo tudi o njem besede, ki so zapisane v oni pridigi:

O srečna duša, blagor ti,
ki Jezusa zaužila si!
Presrečno tudi je telo,
ki prejme Jezusa lepo,
na sodnji dan obdal ga bo
nebeški Kralj s svojo častjo

MARIJINO CVETJE

Pismo za god.

Predragi Marijin otrok!

Nepopisno me je razveselilo Tvoje zadnje pisemce! Kako bi me ne, ko se zrcali iz njega vsa Tvoja dobrota in angelska sreča! Kdo bi ne bil vesel pisma, ki piše o sreči v teh težkih temnih vojnih dneh. Časi žalosti in bridkosti! Ti pa vsklikaš v svojem pismu:

† Matevž Zaplotnik,
padel na severnem bojišču.

»Angelska sreča zame. Veliko veselje. Nepopisna radost...« Skoro bi ne bil mogel verjeti, če bi ne bil bral dalje... »Odkar sem v Marijini družbi, jo živo čutim to srečo, posebno sedaj, ko se bliža moj god.« Zopet začudenje pri teh besedah, ko vendar vem, da je bil Tvoj god že davno tam poleti. Ti pa znaš vzbujati radovednost! No odpustil sem Ti koj, ko sem bral nadalje Tvoje skromno a lepo vprašanje: »Kaj ne, da smem praznovati 8. decembra, na praznik Brezmadežne, svoj god, ker je ta dan glavni praznik Marijine družbe, katero tako ljubim, za katero tako gorim. Če je glavni god Marijine družbe, je tudi moj god...« In pristavljaj še enkrat boječe: »Kaj ne, da smem?...« Smeš, smeš, dobri otrok Marijin, smeš. Le

praznuj ta svoj god. Seveda potem meni drugega ne ostane, kakor, da Ti k temu godu čestitam in srečo voščim.

Čestitam Ti torej predvsem, da se Ti je izpolnila goreča želja, čestitam, da si otrok Marijin, da si v Marijini družbi. Morda Te bo veselilo, če Ti za Tvoj družbeni god nekoliko orišem to srečo, katero Ti voščim: Glej:

1. Kot otrok Marijin živiš čistejšje. — Kaj ne? Saj je Tvoj vzor — Najčistejšja, Brezmadežna... Blagor Ti!

2. Kot otrok Marijin padeš redkejšje. — Marija Te varuje. Sreča nedopovedljiva!

3. Kot otrok Marijin vstaneš hitrejšje. — Marija Te dvigne hitro. Kakšna milost!

4. Kot otrok Marijin hodiš po tega življenja poti varnejše. Kako bi drugače bilo mogoče ob vodstvu Marijinem? Čestitam!

5. Kot otrok Marijin imaš premoženje bogatejšje. Ker kdo prešteje neizmerne zaklade družbenih odpustkov popolnih in nepopolnih! Le Marija vé za nje, ki jih zajema zate iz zakladnice — sv. Cerkve. Kakšna bogatija!

6. Kot otrok Marijin dobiš milosti večje kot drugi, milosti, ki teko iz studenca božjega; a kanal, po katerem teko, je Marija. Kako bi se s Teboj tega ne veselil, Ti srečni otrok Marijin? A, še več:

7. Kot otrok Marijin umrješ lažje, lepše, srečnejšje v njenem varstvu, ob njeni navzočnosti, v njenem objemu, ob Mariji. Dragocena taka smrt. Kako Ti jo voščim, tako, dragoceno... Saj potem tudi

8. kot otrok Marijin prideš iz vic hitrejšje. Mar misliš, da Te bo Marija pustila v vicah dolgo? Nikakor. Kako Ti je privoščim, to hitro rešenje iz vic, da potem,

9. kot otrok Marijin dobiš v nebesih večje plačilo: Bližje Mariji na zemlji, bližje Mariji v nebesih. Rekel je nek-

do: Nad Marijinimi družbami se vedno razprostira krasno plavo nebo.« Da plavo in modro še bolj kot je lepi modri družbeni Marijin trak. Da bi to lepo modro nebo bilo enkrat Tvoje, o kako Ti to danes na Tvoj lepi god želim. —

Dovolj voščil, dovolj želja, kaj ne? Še za Tvoj pravi poletni god Ti morda ni bilo izraženih toliko raznovrstnih voščil. Razume se, da Ti zraven tega voščim še vsega, kar poželji Tvoje blago srce, zdravja, zadovoljnosti posebno še mnogo mnogo praznikov Brezmadežnega spočetja, še dolgo, dolgo vrsto let družbenega življenja...

Pa da že odgovorim na Tvoje nadaljno vprašanje: »Kako naj praznujem ta svoj lepi god?« Gotovo z lepo pripravo nanj, otrok Marijin. »Družbenik Marijin«, molitvenik za Marijine družbe (ki je ravnokar izšel v novem natisu) priporoča v pripravo tri ali devetdnevnic. Morda bode imela cela Vaša Marijina družba tako tri ali znabiti celò devetdnevnic skupno v cerkvi. To je zelo lepo. Le glej, da se pridno poslužiš te izredne milosti. Če pa nimate pri Vas skupne pripravljalne pobožnosti, pa zase posebej opravi, če le moreš, devetdnevnic, če ne pa vsaj gotovo tridnevnic. Kako pa? Priporočam Ti zelo za te dni premišljevalno molitev. Premišljevalni znaš že precej dobro, kakor pišeš. Bravo! Čestitam. Celo na pamet da znaš način premišljevanja, ki je bil natisnjen letos v Bogoljubu. Tako pišeš. Le vstrajaj v tem. Vidiš, v samostanih vsak dan premišljejejo. A vsi ne morejo v samostan. Tako majhen košček, mala senčica samostana so pa naše Marijine družbe... in zato je prav, da družbeniki gojijo premišljevalno molitev. Kteri predmet bi pa bil dober in primeren za devetdnevnic? Preberiš še enkrat gorenje čestitke in voščila. Premisli dobro in vglobi se vsak dan v eno izmed njih po načinu, kakor ga že znaš; vseh voščil je ravno devet — kakor nalašč za devetdnevnic. Zato sem Ti jih nalašč voščil ravno devet. Kažejo pa naravnost angelsko srčō Marijinega otroka. — Morda pa Ti bi bolj ugajal sledeči predmet, primeren za tridnevnic: 1. Paradna obleka Marijinega otroka. 2. Družbena svetinja. 3. Družbena zastava. — Ali pa morda to troje: 1. Kaj zahteva in tudi dobi Marijin otrok od Marije, 2. kaj od shodov Marijine družbe in 3. kaj od Marijine družbe same. —

Seveda ne bo dovolj samo premišljevanje: skušaj tiste dni kolikor mogoče dosti drugih dobrih del opraviti; posebno dopade Mariji kakšno zatajevanje tudi v tem, kar je dovoljeno. V prvi vrsti pa pazi na svoja navad-

na dela in dolžnosti. Tiste dni jih opravlja kar najpopolneje, Mariji v čast. Da je na mestu te dni tudi vsak dan sv. obhajilo, se samo ob sebi razume. — In praznik sam, dan 8. decembra, veliki dan Brezmadežne: V tri- ali devetdnevnic Te bo Sv. Duh navdahnil, kako ga praznuj. Kakor angeli, ki obdajajo v nebesih Marijin prestol... Slovesno sv. obhajilo, slovesen shod, vse, vse slovesno. Kako se tega veselim s Teboj!

Pa česa se Ti tudi veseliš?! Saj pravim, malce, prav malce porednosti je vendarle pri Tebi. »Veselim se« pišeš »veselim se zelo tudi tega, kar nas čaka popoldne po končanem shodu. Gospod voditelj nam je že naznanil, da bomo imeli volitev novega predstojništva, da naj pridemo oboroženi s svinčniki i. t. d. Volitev! to bo veselje. Že sedaj tuhtam, komu dam svoj glas. To ni kar tako...« Prav imaš, to ni kar tako. Le stuhtaj dobro, to je pri Marijini družbi zelo važno vprašanje. Zato bi Ti zelo svetoval, da se pri devetdnevnic tudi te volitve spominjaš, da bi dobro izpadla, v čast Mariji in procvit Vaše družbe. Sploh Ti te volitve, ker te že tako veselijo, zelo priporočam. Ta dan se vršijo večinoma po naših družbah volitve novega predstojništva. Svetujem Ti zelo, da moliš in prosiš v svojih molitvah za vse naše družbe, da bi si vse povsod izvolile dobro predstojništvo. To je duša družbe. Če bodo naša predstojništva dobra, bodo dobre tudi naše Marijine družbe. Mi imamo ta dan tudi volitev v naši Marijini družbi. Le spomni se je kdaj s kako gorečo in pobožno Češčenomarijo. Kaj ne da boš?

Še nekaj, pa brez zamere! Ko sem Te zadnjič videl na Sv. Gori, mi je padla v oči Tvoja družbena svetinja. Kar nič ni bila čista, tako nekam temnosiva in pa malce začrnela je bila. Le glej, da je ne pozabiš za ta praznik očistiti, da se bo zopet svetila. In družbeni trak je bil zelo zvit. Tudi na take malenkosti moraš paziti. Tudi iz malenkosti, ki so količkaj v zvezi z Marijino družbo, mora odsevati Tvoja angelska sreča.

Sedaj je pa že davno čas, da sklenem. Prej moram še to dostaviti: Dragi otrok Marijin, ne pozabi v teh dneh tisočev in tisočev Marijinih družbenikov, ki bodo praznovali glavni praznik Marijine družbe na bojišču. Veliko fantov vojakov, ki so družbeniki, je gori na severu in doli na jugu na bojnem polju. Spomni se jih, priporočaj jih Kraljici Marijinih družb in ne pozabi tudi onih, ki so že padli.

Ti pa, dobri otrok Marijin, zdravstvuj in veselo goduj! Brezmadežna s Teboj!

Pozdravlja Te v božjem Srcu vdani J. G.

Pregled Marijinih družb ljubljanske škofije.

Dekanija: Kranj.

Dekanijski vodnik: Josip Brešar, župnik v Velesovem.

Število Marijinih družb: 37, članov: 2936, Marijin vrtec: 304.

	Družba:	Ustanov. leta:	št.	Marijin vrtec: dečki deklice
Kranj	za dijake	1911	100	
	» gospe in gdč.	1912	?	
	» dekleta	1901	121	
			<hr/>	221
Cerklje	za dekleta	1902	364	
Duplje	za dekleta	1912	44	
Goriče	za mladeniče	1901	34	
	» dekleta	1896	56	
			<hr/>	90
Kokra	za dekleta	1902	17	
Križe	za dekleta	1903	115	
	» žene	1909	132	
			<hr/>	247
Mavčiče	za mladeniče	1911	11	
	» dekleta	1902	89	
	» žene	1903	32	
			<hr/>	132
Naklo	za mladeniče	1898	12	
	» dekleta	1898	132	
	» žene	1910	110	
			<hr/>	254
Podbrezje	za dekleta	1909	73	
Preddvor	za mladeniče	1902	24	
	» dekleta	1899	94	
			<hr/>	118
Predoslje	za mladeniče	1896	39	
	» dekleta	1896	118	
			<hr/>	157
Smlednik	za mladeniče	1901	41	
	» dekleta	1901	202	
			<hr/>	243
Trboje	za dekleta	1912	?	
	» žene	1914	?	
Št. Jurij	za mladeniče	1897	41	
	» dekleta	1896	274	
			<hr/>	315

Šenturška gora	za dekleta	1909	47	12
	za mladeniče	1898	38	
Trstenik	» dekleta	1896	60	
	» žene	1901	73	
			<u>171</u>	
Tržič	za dekleta	1898	201	180
	» žene	1912	120	
			<u>321</u>	
Velesovo	za mladeniče	1905	27	
	» dekleta	1902	49	
			<u>76</u>	
Zapogje	za mladeniče	1905	16	17 25
	» dekleta	1905	30	
			<u>46</u>	42
Lom	za žene	1913	?	

Dekanija: Kočevje.

Dekanijski vodnik: Josip Erker, župnik v Mozelju.

Število Marijinih družb: 10, članov: 568.

	Družba:	Ustanov. leto:	št.	Marijin vrtec: dečki deklice
Kočevje	za dijake	1909	40	
	« dekl. šolsk.	1909	77	
	» dekleta	1902	64	
			<u>181</u>	
Polom (Ebental)	za dekleta	1910	27	
Fara pri Kostelu	za dekleta	1900	104	
Gotenica	za mladeniče	1906	17	
Stara cerkev (Mitterdorf)	za dekleta	1903	104	
Borovec (Morobitz)	za dekleta	1905	26	
Koprivnik	za dekleta	1902	57	
Osilnica	za dekleta	1909	52	

Družbenik marijin.

Družbenik Marijin. Molitvenik za Marijine družbe. Izdalo škofijsko vodstvo Marijinih družb. Založila »Katoliška bukvarna« v Ljubljani.

Ta molitvenik je izšel v novem natisku. Namen njegov je, kakor smo poudarjali že pri prvem natisku: enotnost in stalnost, da bi se družbe vodile kolikor mogoče enako in da bi imeli družbeniki v roki nekaj stalnega. Zato tudi v novem natisku ni bistvenih izprememb. Kako

potreben je tak oficijelen molitvenik za Marijine družbe, priča to, da je bil prvi natisk zelo hitro razprodan in da so družbeniki, ker se molitvenik nekaj časa ni dobil, silno prižganjali in željno pričakovali nove izdaje.

Nova izdaja je sedaj na razpolago. Njena vnanost se po svoji priročnosti in praktični obliki vjema s prvo izdajo. Druga izdaja je nekoliko spopolnjena; ker je pa tiskana na fin papir, se

to ne pozna in je, četudi ima 440 strani, molitvenik razmeroma tenak; oblika je priročna in prikladna za v roko ali za v žep.

Molitvenik krasijo tri krasne sličice s pomembnimi podpisi.

Kakor prvi natisk ima tudi drugi tri dele:

I. **Pravilnik**, ki obsega 110 strani in nudi pravila, v kolikor zadevajo ude same, da se ti bolj seznanijo z namenom, bistvom in ustrojem Marijinih družb. Čimbolj bodo udje to poznali, tem večje veselje bodo imeli do družbe in tem lažje bodo pomagali vodnikom pri vodstvu družb.

II. **Obrednik**, ki obsega navodila in doočila, kako se je ravnati posebno pri sprejemih itd.

III. **Molitvenik**, ki je sicer zelo obširen, zato pa zelo popoln, za vse stanove, za vse prilike in potrebe.

Knjižica je torej prirejena za mladeniče, dekleta, moške in žene; to zaradi enotnosti. Ustrezala bo vsem tem stanovom in jim nadomestila vsak drug molitvenik za splošno porabo.

Knjižica ima to prednost, da podaja v mali obliki veliko vsebine. Na oko je knjižica malo, po vsebini je je veliko, zato je tudi cena razmeroma zelo nizka. Knjižica velja vezana v platno z rdečo obrezo 1 K 50 vin., v platno z zlato obrezo in nekaj lepšo opremo 2 K 30 vin., v šagrín z zlato obrezo pa 2 K 80 vin. Na 20 skupno naročenih izvodov 1 izvod povrhu. — »Katoliška bukvarna« v Ljubljani.

Prijateljem bosenskega misijona

je došla sredi bojnega gromenja zahvala tretjega novomašnika, ki je bil letos opremljen. Č. g. Mato Baković nam piše:

Banjaluca, 7. sept. 1914.

Dobre duše!

Za vse Vaše darove in za vso Vašo ljubav, kaj drugega naj Vam vračam nego hvalo?

Hvala Vam od prve misli pa do zadnjega Vašega dela zame, iskrena Vam hvala!

Dragi Bog! Kadarkoli se zamislim v to, si predstavljam, koliko stane ena in druga reč in slednjič vse skupaj — in vse to za človeka, ki ga nikdar niste ne videli, ne slišali! — In iz vsake stvarce, in iz vsakega zavitka je odsevalo nekaj tako toplo, mило in drago, draže od vsega drugega, in za to se Vam v prvi vrsti zahvaljujem, hvala Vam za Vašo ljubez!

Izenadili ste me z velikodušnostjo in s plemenitostjo svojo. Izenadeni so tudi vsi moji znanci, ko so zvedeli za to. Nekoč sem pripovedoval staremu, izmučenemu bosenskem duhovniku o svoji sreči; najprej se je začudil, potem pa vzradoščen vzkliknil: »Hvala Bogu, da se nekdo tudi za nas briga!«

Hvala Bogu, velim i jaz, hvala očetu Puntigamu, posebno pa Vam, plemenite Slovenke, mili Slovenci dobrotniki!

Srčno pozdravljeni vsi, Vaš hvaležni

M. Baković,
kapelan.

A še nekdo drug se nam je te dni oglasil; naš prvi novomašnik iz leta 1911., č. gosp. Stjepan Prgomert. Bil je dozdej župnik visoko v hercegovskih hribih.

Tudi njega je poklicala vojna na krvavo polje, na srbsko bojišče. Tam deluje med ranjenci in bolniki ter se je sešel s Slovencem-Ljubljancanom v vojni bolnici. Popraševal je po prijateljih bosenskega misijona ter poslal sledeče pismo:

Velecenjeni prijatelji!

Te dni sem zvedel od enega vojnika v svojem »Feldspitalu« o delovanju bosenskega odbora; drago mi je to bilo, ker se rad zopet javim svojim prijateljem.

Pišem na krvavem bojišču.

Ko se je začela med svetom grozna vojna, sem bil tudi jaz pozvan, da tolažim, postrežem in previdvam ranjene junake v vojni bolnici ter jih izročam Kristusu.

To svojo vzvišeno vojno misijo opravljam zdaj že nad tri mesce.

Avgusta mesca sem bil že v Srbiji, a kakor ste čitali, se je naša vojska za par dni vrnila zopet nazaj v Bosno. Od tedaj se nahajam vedno v isti bolnici ob meji tik Drine.

Vsak dan pa sem pripravljen, da odričem z vojaštvom ponovno čez Drino. Naše čete delajo odločno na vsej črti ter gredo naprej. Do zdaj so se držale zvečine v defenzivi (obrambi) ter po višji zapovedi čuvale samo zavzete pozicije.

Nadjam se, da se posreči ekspedicija vsled neprimerne hrabrosti naših vojakov ter da kmalu dovedejo našo stvar tu na jugu do srečnega konca.

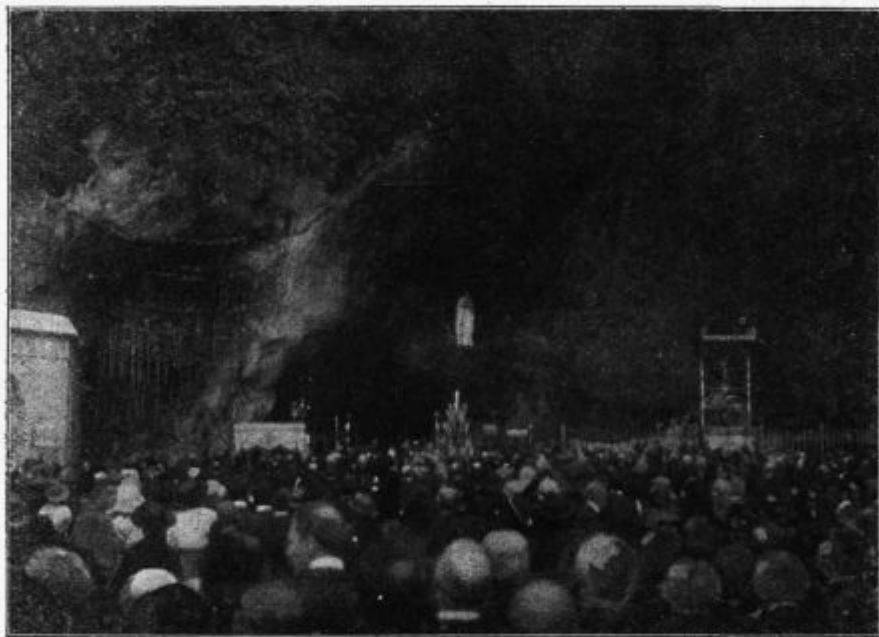
Včeraj, 2. novembra, smo na pretresljiv

Sveče so druga za drugo dogorevale, a še hitreje se utrne in ugasne luč življenja marsikateremu junaškemu sinu našega naroda ob grobovih Drine...

Prejmite srčne pozdrave od Vašega brata v Kristusu.

Stjepan Prgom et,
voj. kurat.

Naš »Peterček« pridno misijonari med nežno mladino. Prinesel je pa tudi že malo vsotico za bosensko mladino. Tako delujemo roko v roki bosenska in slovenska mladina, Hrvatje in Slovenci, v trdni nadi, da bo Jezus, naš Kralj, zmagal in premagal vse naše vnanje in notranje sovražnike ter obrnil strašne

Udeleženci evharističnega kongresa v Lurdu pred duplino.

način praznovali spomin vseh vernih na mladih grobovih. V mraku so se zasvetile sveče na gomilah in naši vojaki so z mano kleče molili krog njih; potem so zapeli otožne pesmi v čast padlim junakom. V jutro je bila pod črnim baldahinom sv. maša, pri koji so zopet otožno peli vojaki.

težke dneve vojske in stiske v našo srečo in v naš blagor. Naj bi tudi naši mali »Zavezarji« molili dan na dan: »Presveto Srce Jezusovo, Ti vladaj in zmaguj v Bosni! O Marija, varuj svoje otroke v Bosni!« Ta molitev je obdarovana že iz časov sv. očeta Leona XIII. z odpustki. M.

Cerkveni razgled

Po svetu.

Velik mšijon je vojska; ako bi tega poprej ne bili vedeli, nas pouči sedanji čas. Taki, ki se leta in leta niso zmenili za molitev, se sedaj sami pohvalijo, da so se poboljšali. Čuli in brali smo celo o socialistih, da so se spravili z Bogom in prejeli sv. zakramente ali takrat, ko so bili pozvani na bojno polje, ali pa za časa vojnega meteža. Neki tak možakar piše uredništvu delavskega lista na Dunaju: »Čez 14 let sem zopet prvokrat molil.« Zdi se, kakor da bi vojna umevala zbuditi vse dobre kali, ki so skrite v srcih. Cerkve so bolj obiskane, za rešitev in srečno vrnitev se moli, se opravljajo svete daritve, za zmagao se vrše procesije in javne pobožnosti. — Krščanska ljubezen pozablja na lastno udobnost in se žrtvuje tako velikodušno, da je veselje. — Žalibog se dobe tudi propali ljudje, ki jih je zmešal alkohol ter jih še bojne grozote ne spametujejo in streznijo. Zakrknjencem pač ni pomagati!

Času primerno opozorilo. Sveti oče Benedikt XV. priporoča vsem vernikom, naj v vrsti svojega hrepenja ob vojnem času postavijo na prvo mesto splošne zadeve sv. katoliške Cerkve in človečanstva, potem šele domoljubne želje, ki so seveda vsega priporočila in poudarka vredne. Tudi proti sovražnikom niso na mestu besede zaničevanja in sovraštva.

Enajst bratov v vojski. V tolažbo vsem, ki so poslali več svojih sinov v vojsko, naj bo G. Häusle s Predarlskega, ki ima 11 sinov, pa je vse poslal na bojišče, ker so vsi poprej služili pri vojakih.

Nad 900 duhovnikov je v vojni službi naših armad. Ker jih je pa več obolelo, nekaj jih je padlo in jih je bilo ujetih, je prosil vojaški škof Bjelik, naj bi mu dali avstrijski škofje še drugih duhovnikov na razpolago za vojno službo, kar se je tudi zgodilo. — Neka kneginja iz Krakovega je na Dunaju prosila, naj bi se za vlake, ki vozijo med Krakovem in Dunajem ranjence, oskrbela misijonska kaseta — z vsemi potrebnostmi za sveto mašo. Kakor čujemo, se je ustreglo tudi tej srečni misli.

Sedanji papež Benedikt XV. izreden nočni častilec sv. Rešnjega Telesa. Ko je bil sedanji sv. oče še tajnik papeževe državne pisarne, je imel navado, da je po trudapolnem delu v pisarni še pozno v noč obiskal one cerkve v Rimu, v katerih je bilo izpostavljeno Najsvetejše. Med nočnimi častilci je včasih vztrajal celo po tri

ure. Večkrat je ob takih prilikah maševal že ob dveh ponoči.

Posvetitev božjemu Srcu Jezusovemu. Dne 18. septembra se je izvršila v kapeli sv. Jurija tirolskega deželnega dvorca v Inomostu obnove zaveze, ki so jo bili sklenili tirolski deželni stanovi leta 1796. Navzoči so bili vsi trije deželni škofje: dr. Endricci, dr. Egger in nadškof dr. Kaltner. Dalje so se udeležili slovesnosti deželni namestnik grof Toggenburg, deželni glavar baron Kathrein in mnogo drugih odličnih dostojanstvenikov. Po sveti maši in po nagovoru, ki ga je imel škof Egger, je posvetil deželni glavar baron Kathrein tirolsko deželo presv. Srcu Jezusovemu s sledečimi besedami:

»Jaz, deželni glavar poknežene grofije Tirolske, obnavljam tukaj ob navzočnosti deželnih poslancev svetnega in duhovskega stanu, v imenu tirolske dežele, da bi izprosil blagoslov božji v sedanji veliki bojni stiski, v ponižnosti in zaupanju od naših prednikov sklenjeno zavezo z božjim Srcem Jezusovim, ki naj varuje in ščiti našo deželo in našo mogočno monarhijo. V imenu dežele obljubljam,

da hočemo praznik presv. Srca Jezusovega vsako leto slovesno posvečevati;

da hočemo vedno zvesti ostati katoliški veri ter biti stanoviti člani na Petrovo skalo postavljene katoliške Cerkve;

da hočemo božje Srce Jezusovo kot mogočno zatočišče v vseh nadlogah in zadevah na pomoč klicati,

in slednjič delati na to, da se bodo zapovedi božjega Zaveznika vsekdar vestno izpolnjevale.«

Konečno je škof Egger izrazil željo, naj bi božje Srce Jezusovo izlivalo milost in usmiljenje na domovino in na vso Avstrijo. — Enako posvetitev so imeli naslednjo nedeljo po vseh tirolskih cerkvah.

Zoper sumljivo in dražečo obleko je izdal policijski predsednik v Monakovem oklic, ki je naslovljen na gospe in gospodične. V njem razglaša, naj se ženstvo ne nosi spotekljivo, marveč naj kaže tudi v obleki, da umeva resnost vojskinega časa.

Nepoboljšljiva je francoska vlada. Francoski vojni minister je izdal oklic, ki v njem prepoveduje, da bi strežnice po vojaških bolnišnicah dajale vojakom-ranjencem svetinje in druge nabožnostne znake, češ, da so na bojišču vojaki raz-

nega veroizpovedanja in da se torej ranjencem ne sme dajati kaj takega, kar je v zvezi s katoliško vero. Brezbožna politika francoske vlade torej še zdaj ne more mirovati, ko se vojaki vsled zadobljenih ran pripravljajo na smrt. Katoliški podložniki žrtvujejo življenje za Francijo, tisti pa, ki to nesrečno državo vladajo, pa žalijo predržno še nadalje katoliški čut francoskih domoljubov. Kako dolgo bodo še ostale take razmere v deželi »svobode«!

Kje je palica? Židovski časopisi na Dunaju tudi v vojskinem času ne nehajo šuntati zoper krščanstvo. Tu bi bilo treba nastopiti in spraviti ljudi, ki to pišejo, pod ključ!

Novo bogoslovno semeniško poslopje na Dunaju so blagoslovili in otvorili dne 26. oktobra.

Zveza slovenskih katoličanov v Ameriki. Dne 11. avgusta se je ustanovila v Čikagi katoliška zveza, ki ima namen združiti vse dobro misleče rojake križem Združenih ameriških držav v obrambo svete katoliške vere. Za predsednika je bil izvoljen dr. Jakob Seliškar, za podpredsednika bančni uradnik Josip Dunda, za tajnika in duhovnega voditelja pa č. g. Kazimir Zakrajšek.

Obljuba. Na Tirolskem se je bila sprožila misel, naj bi se za srečen izid vojske napravila obljuba, da bi se praznoval bodočih 25 let 1. avgust kot zapovedan praznik, ako bo Avstrija zmagala. — Splošno ta predlog ni prodril; pač pa se je nasvetovalo to-le: Vsaka občina naj napravi obljubo, da se bodo naročali in čitali samo dobri katoliški časopisi. — Morda bi se kaka občina tudi zavezala, da bo v slučaju zmage zaprepovedal vsak mesec prišlo gotovo število občanov, mož in mladeničev, k sv. obhajilu.

Ob vpadih Rusov na Ogrsko je znano več slučajev, da so duhovni različnih veroizpovedanj skupno s svojimi verniki pobegnili in da so samo katoliški duhovniki ostali na svojih mestih.

Po domovini.

Mučnik. Naš prijatelj dr. Anton Zdešar je bil dne 17. oktobra z drugimi vojnimi ujetniki vred prepeljan iz doseданje ječe na otok Korzika. Med vožnjo je razsajal strašen vihar. Zdaj je v ječi Casabianda blizu mesta Aleria. Vsako duševno delo mu je zabranjeno; moči mu pešajo. Priporoča se vsem v molitev. Z njim vred je ujet tudi graški profesor dr. Bayer.

V dušno pastirstvo med vojake je bil poklican tudi frančiškanski redovnik P. Gvidon Rant iz Ljubljane, g. Mihael Lovšin, ekspozit na Zdihovem in g. Anton Mrkun, župnik na Homcu, kjer ga za čas odsotnosti, kolikor more, nadomestuje urednik »Bogoljuba«.

Duhovna miloščina padlim vojakom. Gotovo je, da zaslužijo na bojišču padli vojaki — ne po-

milovanja, ampak tembolj duhovno miloščino: molitev, odpustke, sadove svete maše. Res je, da domači poskrbe za svojce, ki so se žrtvovali za domovino, tudi v tem oziru ter jim pomagajo osobito z daritvijo svete maše. Toda, koliko je popolnoma pozabljenih junakov, ki se nihče zanje ne zmeni. Vsi — prvi in zadnji — zaslužijo, da se jih spominja vsa domovina ter jim pomaga s svojimi priprošnjami, ako še potrebujejo naše pomoči. Hvalevredno je, da se v molitvi za rajne padle vojake odlikuje predvsem mladina in mladinske kongregacije. Marsikje so imele mladinske skupine skupno pobožnost pravega svetega obhajila za večni pokoj naših padlih mladeničev in mož. — V Ljubljani so priredili voditelji šolskih kongregacij za mladenke dne 3. novembra pobožnost s skupnim sv. obhajilom in slovesno sveto mašo v uršulinski cerkvi. V Trziču se je zbrala šolska mladina k enaki verski vaji v cerkvi. — Prav tako. Zeleti bi bilo, da bi tudi mladeniči stopili na noge ter na ta način pokazali domoljubno srce in sočutje s trpečim vojaštvom.

Umrl je č. g. Janez Gerčar, župnik in duh. svetnik v Dobu pri Domžalah, star 72 let. Pogreb je bil dne 24. oktobra. Pokojni je služboval kot tajnik pri škofu J. Vidmarju, potem kot kaplan v Kranju. Leta 1890. je dobil župnijo Dob, kjer je pastiroval do smrti. Bolehal je dalj časa, a vztrajal v službi do zadnjega. Na dan smrti je še maševal ter šel popoldne v cerkev. Prišedši domov je padel v omedlevalo ter kmalu nato do sprejema v bolnišnico.

Blače v Ziljski dolini. Gotovo še niste slišali o našem lepem slovenskem kraju v Ziljski dolini. Je precej velika vas, ima celo dve lepi cerkvi. Župnijska cerkev sv. Petra je dobila letos novopokrit stolp, podružnica »Naša Gospa v Grabnu« je tudi čedna cerkvica. Na Marijine praznike prihaja veliko romarjev na božjo pot. — Huda je bila zima in prišla je topla pomlad. Pomladansko solnce je ogrelo tudi naša dekleta za Marijino družbo. Prišel je cvetoči majnik. Pri šmarnicah so gospod župnik Henrik Smažik povedali marsikaj lepega o Marijini družbi, tako da so se naša dekleta začela zanimati zanjo. Kmalu se je nabralo pred cerkvijo precejšnje število deklet in so se pogovarjale, kaj bi storile, nazadnje so le sklenile vstopiti in ustanoviti Marijino družbo. Kmalu so se še nekatere vpisale, tako da jih je bilo dne 15. avgusta sprejetih 13 članic. Sprejem je bil pri »Naši ljubi Gospe v Grabnu«, katerega so se udeležile tudi Marijine družbenice raz Brdo in iz Melvič s svojo zastavo. Sprejeli so jih vlč. g. Ulrik Hafner, župnik v Melvičah. — Dne 3. septembra je zadela naša vas huda nesreča; pogorelo je 26 števil, skupaj 75 poslopj. — Na Malo Gospojnico in na rožnovensko nedeljo se je vršil slovesni shod Marijine družbe

njegovo mesto je prišel semeniški duhovnik Filip Merješič; Matija Noč iz Horjulja v Sodražico, Ivan Noč, župni upravitelj v Trebnjem, za kaplana v Šmarje.

Imenovan je dr. Frančišek Ušeničnik, bogoslovni profesor v Ljubljani, za pravega konzistorialnega svetnika. — Imenovani so za naddijakone gg. kanoniki: Stolni dekan M. Kolar za Dolenjsko, dr. F. Čekal za ljubljansko okolico, Ign. Nadrah za Notranjsko, dr. Gruden za Ljubljano, msgr. dr. Lampe za Gorenjsko.

Gg. voditeljem »Dejanja sv. Detinstva« se naznanja, da je letno poročilo za l. 1914. v delu. V seznamu dohodkov bodo objavljene one zbirke, ki bodo pravočasno došle.

V katoliško Cerkev je prestopil v Ljubljani težko ranjeni vojak Peter Maurer, doma na Koroškem. Nosil je že kot protestant Marijino svetinjico. Nedavno je izrazil željo, da bi bil rad sprejet v katoliško Cerkev, kar se je tudi zgodilo. Krstni boter mu je bil deželni odbornik dr. V. Pegan.

Koroško. (Slovenski del.) Z bojišča se je vrnil bolan rez. voj. kurat preč. g. dekan Jan. Držanič v Šmohoru. — Župnijo Štabenj pri Maloščah začasno oskrbuje kot administrator o. Kasijan Zemljak. — V dneh od 6. oktobra do 8. oktobra se je vršil v knezoškofijski palači v Celovcu letošnji župniški izpit, kateremu so se izmed 14 duhovnih gospodov podvrgli sledeči slovenski gospodje: Anton Esenko, provizor v Apačah; Ivan Starc, provizor v Slov. Plajberku; so seveda vsega priporočila in poučbna inštr. štih. Tudi proti sovražnikom niso na mestu besede zaničevanja in sovraštva.

Enajst bratov v vojski. V tolažbo vsem, ki so poslali več svojih sinov v vojsko, naj bo G. Häusle s Predarlskega, ki ima 11 sinov, pa je vse poslal na bojišče, ker so vsi poprej služili pri vojakih.

Nad 900 duhovnikov je v vojni službi naših armad. Ker jih je pa več obolelo, nekaj jih je padlo in jih je bilo ujetih, je prosil vojaški škof Bjelik, naj bi mu dali avstrijski škofje še drugih duhovnikov na razpolago za vojno službo, kar se je tudi zgodilo. — Neka kneginja iz Krakovega je na Dunaju prosila, naj bi se za vlake, ki vozijo med Krakovem in Dunajem ranjence, oskrbela misijonska kaseta — z vsemi potrebščinami za sveto mašo. Kakor čujemo, se je ustreglo tudi tej srečni misli.

Sedanji papež Benedikt XV. izreden nočni častilec sv. Rešnjega Telesa. Ko je bil sedanji sv. oče še tajnik papeževe državne pisarne, je imel navado, da je po trudapolnem delu v pisarni še pozno v noč obiskal one cerkve v Rimu, v katerih je bilo izpostavljeno Najsvetejše. Med nočnimi častilci je včasih vztrajal celo po tri

Velikovcu. — Administrator v Ločah g. Matej Weiß je postal kanonik v Gospa Sveti. Loče soupravlja o. Jožef Zemljak, administrator v Štabnu. — Razpisana je župnija Kostanje do 4. decembra t. l.

Duhovne vaje za dekleta. Opozarjamo že sedaj na dekliške duhovne vaje, ki se začnejo vsako leto dne 21. januarja zvečer pri sv. Jožefu v Celju. Kolikor je dosedaj znano, bo romarska hiša na razpolago kakor druga leta. V slučaju pa, da bi se romarska hiša uporabila od vojaške oblasti, se bo to v prihodnjem zvezku naznanilo. — Predstojništvo misijonske hiše sv. Jožefa.

Umril je Franc Jenčič v Kamniku dne 12. septembra 1914. Udeležil se je prvega slovenskega romanja v Sveto deželo. Vedno se je z veseljem spominjal tega romanja. V zdravih dneh je bil več let abstinent. Mnogo je premolil. Več mescev je bil bolan in bil potrpežljiv v bolezni. Priporoča se v molitev!

Primorsko. Duhovske vesti. Dekanijsko mesto v št. Petru pri Gorici je zasedel preč. g. dr. Knavs, prej dekan v Cerknem. Deloval je v Cerknem nad osem let z vso vnemo. Dal Bog obilnega blagoslova tudi na novem mestu! — Za dekanijskega in župnega upravitelja v Cerknem je imenovan č. g. Ivan Kunšič, kurat na Srpenici. Na njegovo mesto pa pride č. g. Al. Filipič, vikar v Čezsoči. Čezsočo bo oskrboval č. g. Vinko Aljančič, kaplan v Bovcu. — Č. g. Anton Bratina, vikar na Kostanjevici, je vstopil v pokoj. Preselil se je v št. Peter pri Gorici. Na njegovo mesto pride č. g. Vinko Štanta, kaplan v št. Petru, ki bo oskrboval tudi Temnico. — Za dekana v Črničah je imenovan č. g. Alojzij Novak.

Čuden slučaj. V mescu oktobru sta umrla v Gorici v bolnišnici pri usmiljenih bratih v eni in isti bolniški sobi v eni in isti noči dva kapucinska brata, namreč brat Pacifik Breščak in brat Valentin Beč.

Procesija na Sveto Goro pri Gorici. Dne 8. novembra se je udeležila velikanska množica goriških Slovencev procesije na Sveto Goro. Priredil je to procesijo č. g. Jak. Rejc pravzaprav za svojo solkansko faro, a prišlo je tudi iz sosednih duhovnih ogromno število vernikov, iz Kronberga, Grgarja, Ravnice itd. Velikansko svetišče na Sveti Gori je bilo natlačeno polno. Celo zunaj so morali verniki stati. Oo. frančiškani, čuvaji svetogorskega svetišča, ne pomnijo tako ogromne množice ljudstva na Sveti Gori. Sodi se, da je bilo okoli 9000 do 10.000 ljudi. Pridigoval je g. prošt Faidutti. Po pridigi pa je imel slovesno pontifikalno sv. mašo prevzvišeni knez in nadškof dr. Sedej. — Koliko vzdihov se je dvigalo proti Mariji Pomočnici! Prepričani so bili vsi, da Marija pomaga in odvrne grozno šibo ter izprosi ljubi mir in zmagó domovini. Ko je

na koncu sv. maše zadonela še cesarska pesem, je priklopelo navdušenje do vrhunca. Marija pa, ki svojih ne zapusti, bo gotovo uslišala molitve svojih otrok, ki se združeni pod vodstvom svojih škofov in duhovnikov zbirajo okrog njenega oltarja.

»Obrnilo se je.« V vojsko je šel tudi zakonski mož, ki je prej le prerad pil, zapravljaj teden-ski zaslužek, puščal ženo in otroke brez denarja in ženo zvečer še pretepal. V vojski se je pa mož vendarle spomnil svoje ženice in otrok in jim pisal: »Ljuba žena! Tu je hudo, ker moramo dostikrat stradati. S sovražnikom se bijemo. Piši, kako je sedaj doma« itd. — Žena pa je odgovorila: »Ljubi mož! Pri nas se je sedaj vse obrnilo. Sedaj dobivam jaz za podporo denar in dobro izhajam. Ti, revež, sedaj stradaš. Prej si ti mene pretepal, sedaj pa drugi tebe tolčejo. Te pozdravlja tvoja žena« itd. — Ta dogodek je resničen.

Marijine družbe.

Iz Škocijana pri Mokronogu. Število deklet naše Marijine družbe se je v par letih skoro podvojilo. Poprej komaj 150 članic broječa družba šteje zdaj že 244 udov in 43 jih čaka na sprejem 8. decembra. Poleg tega se pripravlja še 245 deklic v »vrtcu« na vstop. Splošno se dekleta zavedajo, da so Marijine hčere. A najbolj razveseljivo je, da se je med njimi prvih 31 po težkem boju odločilo za abstinenco, in to v tako vinorodnem kraju. (Op. uredn.: Zares hvale vredno! Kaj bodo rekla na to one, ki niso doma v vinorodnem kraju, pa se za nobeno ceno ne morejo popolnoma posloviti od kozarca!) Žalostno in nevarno pa je, da jih mora tako mnogo vsako leto po svetu, — in res, večinoma vsaka pride nazaj vsaj mlačna, če ne pokvarjena. No, odkar deluje izselniški odsek, še nekoliko boljša v tem oziru. V sedanjem času so nabrale svetovalke nad 100 K za trpeče vojake, kar je pri toliki tukajšnji revščini precej veliko. — Poživila se je po mnogih letih trdnega spanja tudi mladeniška družba, ki šteje zdaj prvih 17 udov, »vrtec« pa okrog 100 dečkov. Krvavo potrebna je tu mladeniška družba; zakaj tako neolikanih in divjih fantov je težko kje najti. Njih največje veselje in ponos je: pijača, ponočevanje, pretep, postajanje med službo božjo pred cerkvijo itd. Celo tako daleč gredo nekateri, da se ne sramujejo svojega tovariša, ki je v Marijini družbi, ob belem dnevu pobiti na tla in ga preteptsi s kolom. Toda pošteni fantje, nič strahu, le pogumno v Marijino družbo! Dobra stvar gotovo enkrat zmaga, a slaba podleže.

Tržiške Marijine družbe v času vojske. V mnogih veri sovražnih listih je bilo čitati, da katoliška društva premalo ali nič ne store za

naše na bojnem polju se nahajajoče vojake. Zato ni ravno umestno zamolčavati v sedanjem času del, ki jih izvršujejo naše družbe za armado. Naša dekliška in ženska družba ter ženski odsek društva sv. Jožefa so takoj sklenili, kolikor bo dopuščal čas, nabirati prispevke in delati gorka spodnja oblačila za vojaštvo. Dasi so naše članice po veliki večini zaposlene ves dan po tovarnah, so vendar v kratkem času mnogo izvršile. Naj podam tu, kaj se je izgotovilo. Med kmeti so nabrale veliko vreč volne, po trgu blizu 300 K za volno. Za po raznih bolnišnicah se nahajajoče ranjence se je odposlalo kršč.-soc. zvezi v Ljubljano pet zabojev knjig slovenske in nemške vsebine. Napletle so 174 parov nogavic, 128 čepic, 41 parov rokavic, 94 telovnih ovvez (Leibbinde), 55 nakolenic, 47 blazin za ranjence, 33 srajc, 6 jopičev, 3 rjuhe, 12 robcev, 30 parov krp za čevlje in 2 kg šarpije. Med poljske begunce, ki se nahajajo v Tržiču, se je razdelilo 92 kosov raznega oblačila. Poleg tega je dekliška družba nabrala sledeče zlate predmete: 20 prstanov, 4 brože, 1 križec, 34 uhanov, 2 priveska, 1 verižico; iz srebra pa: 4 priveske, 2 verižici, 2 srebrni uri, 2 tolarja in 9 komadov srebrnega denarja ter vse to darovala za železo. Pletenje in nabiranje darov se še vedno nadaljuje. Članice pridno darujejo sv. obhajila za srečen izid vojske. Vsako nedeljo popoldne moli dekliška družba ob 5. uri v »Bogoljubu« natisnjeni križev pot. — (Op. uredn.: Vse družbe naj bi po možnosti posnemale to zgledno-pridno družbo!)

Blače v Ziljski dolini. Gotovo še niste slišali o našem lepem slovenskem kraju v Ziljski dolini. Je precej velika vas, ima celo dve lepi cerkvi. Župnijska cerkev sv. Petra je dobila letos novopokrit stolp, podružnica »Naša Gospa v Grabnu« je tudi čedna cerkvica. Na Marijine praznike prihaja veliko romarjev na božjo pot. — Huda je bila zima in prišla je topla pomlad. Pomladansko solnce je ogrelo tudi naša dekleta za Marijino družbo. Prišel je cvetoči majnik. Pri šmarnicah so gospod župnik Henrik Smažik povedali marsikaj lepega o Marijini družbi, tako da so se naša dekleta začela zanimati zanjo. Kmalu se je nabralo pred cerkvijo precejšnje število deklet in so se pogovarjale, kaj bi storile, nazadnje so le sklenile vstopiti in ustanoviti Marijino družbo. Kmalu so se še nekatere vpisale, tako da jih je bilo dne 15. avgusta sprejetih 13 članic. Sprejem je bil pri »Naši ljubi Gospe v Grabnu«, katerega so se udeležile tudi Marijine družbenice raz Brdo in iz Melvič s svojo zastavo. Sprejeli so jih vlč. g. Ulrik Hafner, župnik v Melvičah. — Dne 3. septembra je zadela našo vas huda nesreča; pogorelo je 26 številc, skupaj 75 poslopj. — Na Malo Gospojnico in na rožnovensko nedeljo se je vršil slovesni shod Marijine družbe

v župnijski cerkvi. — Seveda ima naša Marijina družba tudi veliko nasprotnikov. A dekleta se ne ustrašijo in njih število raste od dne do dne; dosedaj je že zopet kakih deset kandidatnih novovpisanih. — Mnogo je še deklet v naši vasi, a imajo čudne predsodke proti družbi. Pustite takšne predsodke in ne dajte se begati, posvetite se Mariji posebno zdaj v teh resnih časih. Marija, vaša kraljica, ima svoj sedež sredi med vami, v lepi cerkvi Matere božje v Grabnu. Veliko ljudi je že zadobilo pri Mariji v tej cerkvi pomoč. Več ko 800 let je že, kar so hodili romarji v našo cerkev, da bi dobili od Marije potrebnih milosti. Že iz spoštovanja do tega starega svetišča se posvetite Mariji. — Ve pa, ki ste si izvolile Marijo, obiščite večkrat tudi njenega Sina Jazusa v tabernakeljnu. Stopite tudi večkrat k mizi Gospodovi. Pevski odsek že imate, napravite še evharistični odsek. Ne ustrašite se, če vas bodo tudi nasprotniki obrekovali. Saj niste same, Marija je v vaši sredi in mnogo, mnogo imate že sester v naši ljubi domovini, koliko pa v nebesih! Le berite »Bogoljuba«, vsaka naj žrtvuje te dve kronci, vsaka naj ga ima. Tam boste našle lepe zglede in lepe nauke, da bode vaše srce še bolj gorelo za Marijo. — Ve, čitateljice »Bogoljuba«, spominjajte se naše mlade Marijine družbe v molitvi! Molite, da bi tudi druga dekleta začela ceniti Marijino pobožnost. One pa, ki ste bolj v bližini, priredite večkrat božjo pot v to staro svetišče Marije v Grabnu. Enkrat je bila ta cerkev jako obiskana božja pot. Od blizu in daleč, celo s Štajerskega so prihajali romarji prosit Marijo pomoči. Ta stara navada naj bi se zopet bolj vpeljala in Marijine družbe bi veliko pripomogle s prireditvijo božje poti v naš kraj.

Iz Brestovice pri Tržiču (Monfalcone). Ustanovili smo na nedeljo »posvečenja cerkva« dekliško Marijino družbo. Krasne govore je imel v soboto in v nedeljo preč. g. misijonar Vinko Krivec z Grada pri Mirnu. Sprejetih je bilo 39 deklet po preč. g. župniku in poslancu Ivanu Rojcu iz Mirna. Popoldne po sprejemu je bil krasen in nenavadno dolg sprevod z Marijinim kipom »varhinje ljubege zdravja« po vasi. Iz bližnjih vasi je prišlo mnogo ljudi. Marsikatero oko se je solzilo, ko je videlo kip Matere božje in 39 deklet belo oblečenih, in marsikatero srce je želelo: Bog daj, da bi bile vse stanovitne in da bi se v Marijini družbi število dobrih poštenih deklet pomnožilo! Tudi oltar Matere božje je bil s cveticami lepo okrašen. Lepo vreme je bilo od jutra, ko je bilo okoli 100 oseb pri svetem obhajilu, do konca procesije. Božu v čast in Materi božji!

Marijino Celje na Goriškem. Tudi naša Marijina družba sicer počasi pa vendarle napreduje. V teku zadnjega leta je priredila eno veselico, si oskrbela družbeno zastavo, pridobila de-

set novih članic, izgubila pa 4. Tri izmed teh so bile radi neizpolnjevanja pravil odslovljene, eno pa — Marijo Velišek iz Švinkov pri Zapotoku — nam je kruta smrt ugrabila. Pokojna je bila prav dobra družbenica. Jetika ji je pretrgala nit mladega življenja. K njenemu pogrebu v Zapotok, ki je dobro uro oddaljen od Marijinega Celja, smo vse sestre prihitele, da smo ji tako skazale zadnjo čast. In res pogreb je bil tak, kakršnega najbrže še ni videla duhovnjija Zapotok. Vse Marijine hčere smo med pogrebno sveto mašo pristopile k sv. obhajilu ter je darovale za rajno. Sveto obhajilo smo tudi darovale za pokojnega prestolonaslednika ter njegovo blago soprogo, za pokojnega sv. očeta papeža ter za naše mladeniče in može, ki so odšli v vojsko. — Kakor drugod smo tudi tukaj pobirale za »Rdeči križ« ter za naše vojake ter smo še precej nabrale. Že gibljemo, že, pa pri vsem tem je še precej zaspanosti med nami. Dal Bog, da bi se je mogli popolnoma iznebiti!

Ježica. Dne 25. oktobra je tukajšnja Marijina družba obhajala desetletnico; ustanovila se je namreč družba 23. oktobra 1904. Takrat je generalni vikar Flis sprejel 57 deklic v družbo. Od takrat se je zgodilo kakor menda povsod: marsikatero deklet smo sprejeli, pa tudi marsikatero odslovili; zdaj je družba očiščena in šteje 137 udov. Za desetletnico so se Marijine hčere duhovno prenovile, prejele skupno sveto obhajilo, popoldne pa je imel mil. g. dekan Kolar lepo pridigo in je nanovo sprejel 37 deklic. Po litanijah je bila v društvenem domu, katerega so dekleta z vencji okrasile, lepa predstava v spomin 60letnice proglastitve verske resnice čistega spočetja in v spomin 10letnice Marijine družbe, kar je z lepimi besedami pojasnil naš rojak gospod dr. A. Merhar. Igrala se je krasna igra »Bernardka«. Sklepna molitev k Mariji za zmago naših vojakov je vse ganila. Tako je bila slavnost obenem tudi patrijotična slavnost, kar je naznanjal že napis pred društvenim domom: Vse za vero, dom, cesarja! Dvorana je bila polna poslušalcev; čisti dohodek je bil namenjen »Rdečemu križu«. Želimo, da bi Marijina družba ohranila vedno pravega duha Marijinih otrok.

Renče. Dne 25. oktobra se je postavila tudi naša Marijina dekliška družba. Dobila je novo družbeno zastavo, ki jo je ta dan blagoslovil č. g. dekan iz Št. Petra, dr. Fr. Knavs. Kumica novi zastavi je bila gdč. Karolina Vrtovec. Lepe slovestnosti se je udeležilo več gospodov duhovnikov, kakor tudi mnogo Marijinih družbenic iz Bilj, Mirna in Št. Petra. Umetno je, da je k slovesnosti prihitela velika množica ljudstva, ki je napolnila našo veliko cerkev. Zastavo je prav lepo in poceni izvršila Ivana Wolgemut iz Stare Loke. Umetnico zato priporočamo! — Pa se je ta dan naša družba tudi pomnožila kar za 32

novih družbenic. Sedaj nas je že lepo število, in sicer čez 60. Pred sprejemom je imela družba duhovne vaje, katere so vse družbenice, pa tudi druge prav pridno obiskovale. Upamo, da se nam pridružijo tudi še druga dobromisleča dekleta, ki ljubijo Marijo in slovensko ljudstvo. Naj bi vsem vedno zvenela kot krepko bodrilo prelepa pesem: Kvišku, krščanska dekleta! — Kliče nas Mati presveta! — Zato pa renške mladence: Naprej pod zastavo Marije, — da sreča nam rajska zasijel!

Preserje. Lepo slavnost je obhajala naša dekliška Marijina družba na praznik posvečevanja cerkvâ. Vlč. vrhniški gospod dekan je nam blagoslovil novo, lepo zastavo in nam naročil, naj se le krepko bojujemo pod to zastavo, sedaj je čas za to. Fantje se bojujejo na meji proti zunanjim sovražnikom, me naj se pa proti notranjim, in če treba tudi proti zunanjam doma. — Ali bi ne bilo hvalevredno, da bi sedaj, ko smo že vajene zbiranja, zbirale še za kak drug namen, n. pr.: za Rdeči križ, ali bi pa pomagale gosp. uredniku »Bogoljuba« pokriti stroške, ki jih je imel s tiskovinami za vojake? Kaj si mislite? Ali bi ne bilo dobro, da bi po zgledih drugih Marijinih družb nabirale tudi duhovne dobrote? Dekleta, posnemajmo zglede drugih Marijinih družb! V vojnem času ni časa za lenobo; torej na delo, na noge!

Hvaležnost je lepa reč. Prejeli smo dopise, v katerih se izreka zahvala odhajajočim duhovnikom: iz Cerknega g. dekanu dr. Knavsu, iz Begunj pri Cirknici g. župniku Dimniku, iz Solčave g. kaplanu Kuharju, s Koroške bele gosp. kaplanu Bambiču. Obširnejše pa teh dopisov ne moremo prinašati, ker gospodje sami tega ne želijo.

SPOMINJAJTE SE UMRLIH!

Marija Velišček, Svinhov, 8. avgusta.

Veronika Bizjak, Gornja Branica, 29. septembra.

Marija Sever, Ježica, 11. oktobra.

Marjeta Pisnik, Ribnica na Pohorju, 13. oktobra, posebno pridna in zgledna.

Marija Tič, Moravče-Serjuče, 3. novembra.

Cerkvena glasba.

»Slava presv. Evharistiji!« V zadnjih letih se je češčenje presv. Rešnjega Telesa zelo povzdignilo. Tudi naša cerkvena glasba noče v tem oziru zaostajati. Dokaz temu je prelepa nova zbirka evharističnih pesmi, naslovljena »Slava presv. Evharistiji!« Uredil je zbirko g. štanko Premrl, glasbeni vodja v ljubljanski stolnici. Po njegovem mnenju naj bi bila ta zbirka nekak spomin na evharistični kongres na Dunaju in nekaka poklonitev slovenskih cerkvenih skla-

dateljev evharističnemu Kralju. Zato se je njegovemu pozivu, naj bi vsakteri izmed naših skladateljev zložil v ta namen nekaj lepih evharističnih pesmi, rade volje odzvalo nič manj nego 33 skladateljev, med njimi vsi starejši prvaki na cerkvenoglasbenem polju, poleg njih pa tudi nekaj mlajših nadarjenih moči. Že iz tega izredno velikega števila skladateljev-sotrudnikov lahko sklepamo, da zbirka ne more biti enolična. In zares, zbirka obsega 75 pesmi, izmed katerih bodo naši organisti in cerkveni pevski zbori lahko izbirali od preprostih do najmodernejših skladb. Vendar poslednjih je primeroma le majhno število. Pisane so vse te skladbe za mešani zbor, deloma z obligatnim spremljevanjem na orglah. Večkrat nastopa tudi enoglasni zbor v močnem unisono. Za različnost je lepo poskrbljeno z raznimi vmesnimi samospievi. Po vsebini se zbirka deli v tri dele: prvi del obsega splošno evharistične pesmi, porabne zlasti pri izpostavljanju Najsvetejšega, pa tudi pri raznih drugih prilikah; v drugem delu so obhajilne, v tretjem pa pesmi v čast presv. Imenu in Srcu Jezusovemu. Založila je zbirko »Katoliška bukvarna«, pri kateri naj se tudi naroča. Lična partitura stane 6 kron, posamezni glasovi pa 60 vinarjev. Brezdvomno bodo naši gg. organisti in pevski zbori hvaležni g. Premrlu in »Katoliški bukvarni« za ta prelep dar. Kjer te zbirke še nimajo, naj jo čim preje naroče v večjo čast presvete Evharistije in v vzpodbudo vernikov. F. F.—č.

Odpustki

za mesec december.

3. Četrtek, prvi v mescu. Sv. Frančišek Ksaverij. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa dvojen popolni odpustek v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi; b) udom »Dejanja sv. Detinstva«.

4. Petek, prvi v mescu. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor včeraj; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega danes ali v nedeljo; c) vsem, ki prejmejo svete zakramente in nekoliko premišljujejo dobrotljivost presv. Srca Jezusovega ter molijo po namenu svetega očeta.

5. Sobota, prva v mescu. Popolni odpustek vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežni Materi božji, da nekoliko zadoste za razžaljenja, storjena Materi božji, in molijo po namenu svetega očeta.

6. Nedelja, prva v mescu. Udom rožnovenske bratovščine trije popolni odpustki: 1. če obišejo bratovsko kapelo in tam molijo po namenu svetega očeta; 2. če so pri mesečni pro-

cesiji; 3. če je v bratovski cerkvi izpostavljeno sv. Rešnje Telo in tukaj nekaj časa molijo. — Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega, če ga niso že dobili v petek; b) onim, ki nosijo višnjev škapulir.

8. Torek. Praznik brezmadežnega Spočetja Marije Device. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor tretji dan; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; d) udom bratovščine presv. Srca Marijinega; e) udom rožnovenske bratovščine v bratovski cerkvi; mesto molitve v bratovski cerkvi more spovednik naložiti drugo dobro delo; f) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; g) onim, ki nosijo višnjev škapulir; h) udom molitvenega apostolstva v javni cerkvi; i) udom Marijine družbe; j) udom družbe krščanskih družin; k) udom bratovščine za duše v vicah; l) tretjerednikom. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

13. Nedelja. Zvel. Janez Marinonij. Popolni odpustek onim, ki nosijo višnjev škapulir.

25. Petek. Božič. Popolni odpustek: a) udom bratovščine naše ljube Gospe presvete Srca v bratovski cerkvi; b) udom rožnovenske bratovščine kakor osmi dan; c) udom škapulirski bratovščine karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; d) onim, ki nosijo višnjev škapulir; e) udom Marijine družbe; f) udom družbe krščanskih družin; g) udom družbe za duše v vicah. — Odpustki rimskih postaj: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa; b) tretjerednikom. V zadobljenje teh odpustkov je treba obiskati cerkev, prejeti svete zakramente in moliti po namenu svetega očeta. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

27. Nedelja, zadnja v mescu. Sv. Janez Ev. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor tretji dan; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine preč. Srca Marijinega; d) vsem, ki trikrat na teden skupno z drugimi molijo rožni venec.

Razno.

Francija — uganka.

Uganka nam je francoska država. Nekaj let sem, odkar gospodarijo ondi framasoni, je prišlo verstvo na rakovo pot. Po časopisih beremo, kako nazaduje na Francoskem versko življenje, vendar je treba pristaviti, da tudi sedaj ni vse tako črno, kot se navadno slika. Francija se je od nekdanj imenovala »prva in najstarejša hči svete Cerkve«. Res je, da je slava te hčerke

vsled brezbožne vlade, ki se je polastila krmila francoske vlade, nekoliko otemnela, a vendar je med francoskim ljudstvom še dokaj zdravega jedra.

Nobeno ljudstvo na svetu ni toliko žrtvovalo za čast božjo, za blagor in za razširjenje svete katoliške Cerkve, za misijone med pogani, za sv. stolico, za katoliške šole, za redovne družbe itd. kot Francija. Res je dalje, da nobena dežela na svetu nima toliko svetnikov kot Francija. Na Francoskem ima začetek družba jezuitov; Francija je dala svetu sv. Vincencija Pavlanskega; Francozinja je bila, ki ji je Jezus razodel svoje presveto Srce, da bi po nji (bl. Marjeti Alacoque) razširil to pobožnost širom sveta; Francozinja je bila — revna pastirica Bernardka — ki se je po nji pričela najslavnejša božja pot v Lurdu.

Kdo naj našteje vse redove in družbe, ki imajo svojo materno hišo na Francoskem! Imenujemo samo: Red Cistercijanov, Kartuzijanov, Premonstratenov, Trinitarcev, družba šolskih bratov, Sacré Coeur, Notre-Dame de Sion i. dr.

»Družba za razširjenje svete vere«, ki spravi skupaj vsako leto milijone za poganke misijone, »Dejanje sv. Detinstva«, ki združuje v svojem okrilju milijone otrok, »Družba krščanskih mater«, »Apostolstvo krščanskih hčerâ« . . . vse te in druge družbe imajo svojo domovinsko pravico v Franciji.

Pa tudi danes ne smemo vsega francoskega prebivalstva vreči v en koš; ločiti moramo dobre katoličane, katerih pa ni tako malo, od res brezbožnih ljudi, ki jih je — žal — le preveč. Ti poslednji (prostozidarji, anarhisti, socialisti, nihilisti, radikalci) zaslužijo obsodbo in ponižanje. V ta namen molimo pri litanijah, ko kličemo »Ponižaj sovražnike svete Cerkve! — Prosimo te, usliši nas!«

Prosimo pa tudi, da bi Francija po končani vojski praznovala vstajenje iz groba verskega propada, da bi na mesto sedanje proticerkvene vlade stopila katoliška vladarska hiša!

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

se srečno vrnil iz vojske. — Dve bolni družbe-

Duhovnijani svojega dušnega pastirja, da bi niti za srečno radnjo uro. — Marijina družba brez voditelja za stanovitnost. — Že več časa bolna mati za zdravje. — Neka oseba, ki živi v tujini. — Mladenič, da bi se srečno vrnil od vojakov in bil stanoviten. — Bolna oseba za zdravje. — Marijina hči za zdravje, zmagovo v skušnjavah in potrpežljivost. — M. H. za dušni mir, zmagovo v skušnjavah, vredno sprejemanje sv. zakramentov ter za spoznanje samostanskega poklica. — Neka oseba: svojega očeta, da bi začel ljubiti svojega otroka; brata, da bi se srečno

vrnil iz vojske; za razsvetljenje uma v neki posebni zadevi ter za uslišanje neke prošnje. — Marijina hči za zmažo v hudih skušnjavah, za vredno sprejemanje sv. zakramentov in spoznanje pravega poklica; za izpreobrnjenje očeta in za srečen izid v veliki pravdi. — Trdovraten grešnik, da bi svojo zmoto in trdovratnost pravočasno spoznal. — Neka oseba za zmažo v skušnjavah in za stanovitnost v dobrem. — Tri Marijine hčerke lepo priporočajo v pobožno molitev svoje drage svojce, da bi se zdravi in srečni vrnili z bojnega polja. — Marijina družba za ljubezen do Marije in do svojih sosester. — Marijina hči za zmažo v hudih skušnjavah, za vredno prejetje sv. zakramentov, za potrpežljivost in vdanost v božjo voljo. — Brat, da bi dobro spoved opravil. — Mladenič, da bi se ne izgubil pri vojaki. — A. T. za vdanost v voljo božjo v dušnih in telesnih težavah. — Dve kandidatini Marijine družbe za srečno povrnitev svojega spovednika. — Neka oseba za napredovanje v čednostih. — Bolni brat. — Oseba pijači vdana. — Mladenič, da bi sovražil greh. — Dve družini, ki sta zašli na kriva pota.

ZAHVALE.

Presv. Srcu Jezusovemu, mil. Srcu Marijinemu, sv. Jožefu ter bl. Ludoviku Montfortskemu večna čast in hvala za dobrotno rešitev iz velike stiske! Franc Rihar, župnik. — Družina Reisner Mariji, pomočnici kristjanov in sv. Antonu Pad. za pomoč v veliki stiski. — Jera Štibernik Mariji Pomčnici za zdravje. — M. B. Materi božji za uslišanje v neki časni zadevi. — Neka oseba naši dobri Materi Mariji za uslišano prošnjo. — Barbara Pohar presv. Srcu Jezusovemu in Žalostni Materi božji za uslišano prošnjo. — F. K. presv. Srcu Jezusovemu, križanemu Jezusu, Mariji Pomočnici in sv. Antonu za zadobljeno zdravje in pomoč v drugih važnih zadevah. — M. Čampa Mariji Pomočnici za zadobljeno zdravje in večkratno uslišanje. — J. G. L. presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu ter sv. Antonu Pad. za vrnjeno zdravje. — M. G. v Ljubljani sv. apostolu Judu Tadeju za uslišano prošnjo v neki zadevi, z obljubo, se mu javno zahvaliti ter njegovo čestitje priporočati. — Antonija Rotovnik presv. Srcu Jezusovemu za vrnjeno zdravje v hudi bolezni. — Jožef Golavšek presv. Srcu Jezusovemu, luški Materi božji ter sv. Jožefu za vrnjeno zdravje. — N. N. Mariji, pomočnici kristjanov ter presv. Srcu Jezusovemu za večkratno uslišano molitev.

Darovi.

Za kruh sv. Antona: M. M., Braslovče—Parizlje, 10 K.

Za misijone: Janez Krošelj, Konjice, 10 K.

Za »Dejanje sv. Detinstva« so poslali do 20. novembra čč. gg.: Martin Dimnik, kaplan v Šmartnem pri Kranju, 49 K 32 vin.; Ivan Vrhovnik, župnik trnovski v Ljubljani, 37 K; Val. Remškar, župnik v Dol. Logatcu, 13 K 42 vin.; Ign. Omahen, kaplan v Semiču, 9 K 76 vin.; Ign. Oberstar (II. zbirko iz Sodražice), 3 K; K. Čerin, spirital v škofji Loki, zbirko iz Boh. Bele 9 K 60 vin.; M. Zevnik, kaplan v Kamniku, 10 K; J. Langerholz, kaplan v Dobu pri Domžalah 67 K 38 vin.; M. Ježek, kaplan v Blokah, 6 K 45 vin.; dr. Fr. Knavs, dekan iz Cerknega, 5 K 28 vin. (II. zbirka); J. Mlakar, Stranice, 6 K; zapuščina † Katarine Zgaga iz Strme 73 K 51 vin.; župnik Blaž Grča, Šempas, 20 K 40 vin.; vikar Ed. Meznaršič, Vrtojba, 44 K 70 vin.; Andrej Pavlin, župnik pri Sv. Katarini, 19 kron 50 vinarjev; čč. šolske sestre v Celju 16 kron 10 vinarjev; Pavel Zajc, katehet v Ljubljani, 11 K 80 vin.; Al. Brecljnik, kaplan v Cerkljah pri Kranju, 5 K; Fr. Pahor, katehet v Komnu na Goriškem, 20 K 60 vin.; Viktor Kragl, katehet uršulinske zunanje šole v škofji Loki, 52 K; Jak. Razboršek, župnik v Tunicah, 11 K; Karel Čigon, vikar na Vojšćici (Goriško), 20 K 80 vin.; Martin Jurhar, katehet v Konjicah (Štaj.) 40 K; Viktor Čadež, kaplan v Tržiču (II. zbirka) 30 K; Mlakar J. v Stranica na Štaj. 6 K. — Opozorilo! Škofijsko vodstvo »Dejanja sv. Detinstva« prosi čč. gg. poverjenike in voditelje, da bi nabrane svote v namen sv. Detinstva čimpreje poslali, če jim je na tem, da bodo zbirke objavljene v letnem poročilu, ki je že v tiskarni.

Za »Apostolstvo sv. Círla in Metoda.« Šmartno pri Litiji 138 K; Dol 23 K 20 vin.; Vavta vas 15 K 20 vin.; Komenda 103 K; Boštanj 40 K 6 vin.; gospa M. Kurnik zbrala 6 K (venec); gdčna. Pavla Drnovšek zbrala 8 K 70 vin.; Marjanca Šiberl 28 K (venec); III. Marijina družba pri uršulinkah po gdčni. T. Završan 50 K; M. Hočevar na Dunaju zbrala 28 K 80 vin. (venec); M. Martinšek na Dunaju zbrala 30 K (venec); M. Brodnik, Dunaj, 1 K; Ivanka Ilc, Dunaj, 1 K; župnija Štanga 20 K; Železniki 10 K; g. župnik G. Vilman 10 K; neimenovan v Gradcu 2 K; Leni Hamer 2 K 40 vin.; Beti Staudekar v Gradcu zbrala 12 kron; župnija Svibno 34 K; župnija Trnovo 100 K; Begunje še 1 K; Spodnja Idrija 20 K; Sodražica 10 K 30 vin.; Šmartno pri Litiji 138 K; Dol pri Ljubljani 23 K 20 vin.; Vavta vas 15 K 20 vin.; Mavčiče (II. zbirka) 14 K 40 vin. (4 venci); Marijina družba v Lichtenturnu 60 K; gdčna Rozalija Miklavčič zbrala 7 K 20 vin.; Jože Pintar, Sorica, 5 K.

Za bolgarski vsakdanji kruh: Vlč. g. župnik V. Bernik 20 K.

Za Bosno: J. Pečolar 10 K.

Za balkanske misijone: Vlč. g. vikarij J. Fon 5 K (za Bosno); neimenovana za stradajoče 8 K;

neimenovan 10 K; neimenovana iz Semiča 6 K 30 vinarev; na novi maši vlč. gospoda Anžiča se je nabralo 27 kron; po Tereziji Kuhar 10 K; gdčna. Rozman zbrala 15 K; Terezija Završan 7 K; Dular Rozalija in Metka Vidmar 19 K; gospa Ana Simončič v Trstu zbrala 28 K 80 vin.; Z. Prešeren 1 K; Marija Latrac 1 K; Marija Zaletel, Dunaj, zbrala 7 K 30 vin.; M. Martinšek, Dunaj, zbrala 9 K 70 vin.; M. Hočevnar, Dunaj, zbrala 11 K 54 vin.

Za novomašnike v Bosni: Neimenovana iz Semiča 20 K.

Darovi za Bosno. Neimen. po č. g. Kralju, Goče, 1 K; N. nabrano v Vodica 5 K; Kovče Ivanka, Vransko 60 vin.; Marijina družba št. Vid pri Vipavi za opeko 3 K 70 vin.; L. Fidler, Sv. Jurij, za razglednice in opeko 10 K; M. Lorenčak, Sladka gora (za bosenski misijon) 10 K; A. Golob, Solkan, 3 K; gosp. vikar Meznaršič v Vrtojbi 34 K; J. Pečolar 10 K.

Za bosenski misijon: M. Kramar 3 K; K. H., Ljubljana, za Mar. Dom 7 K; Marija Zidarič, Središče k. sv. Ant 2 K; Neimen. po R. Slana 1 K. — Za opeko Mar. Doma (brez pol nabrali): Ilovar Mar. 5 K; Urš. Tomše 5 K; A. Kršen 7 K 60 vin.; N. Grmek 4 K; Iv. Catar 1 K; Neimen. po č. g. J. Kalanu 10 K; A. Matjašič 4 K 20 vin.; Jož. Merhar 40 vin.; Al. Catar 40 vin.; č. g. Rajčević od dekl. Mar. družbe, Lučine 5 K; T. L., Radeče 27 K 90 vin. Za opeko: č. g. župn. Jan. Pfeifer 6 K; Ana Srnjak, Ljubljana, 18 K 70 vin.; Neimen. 1 K.

Darovi za bosenske otroke, sirote in dijake: Tržič misij. odsek 1 zaboj knjig, 2 stari cerkv. blazinici, 1 vijoličast antipendij; neimen. 2 knjiži, 2 podobici v okvirih, 2 porcelanasta kipa; za nadškofa dr. Stadlerja: predstojnik čč. oo. jezuitov v Ljubljani stari cerkveni zvon.

NAROČILA UPRAVNIŠTVA.

Cenjenim naročnikom! Leto se bliža svojemu koncu. Pripraviti se nam bo treba za novo. Poravnati moramo v prvi vrsti vse morebitne zastanke, obenem pa kot zvesti naročniki misliti na pravočasno obnoveitev naročnine. Čim preje storimo svojo dolžnost, tem preje smo prosti te sicer male skrbi in tem bolj olajšamo ogromno novoletno delo pri upravnistvu v Ljubljani. Iz tega razloga je uprava že tej številki priložila za pošiljatev naročnine potrebne položnice. Naj bi se jih poslužil vsak pravočasno! Glede izpolnitve položnic predvsem vpoštevajte to-le: Vsak naj zapiše na srednji del položnice natančno svoj naslov. Dosedanji naročniki ne pošiljajte naročnine po nakaznici, ker si s tem napravljate nepotrebne stroške. Vsak star naročnik naj se posluži položnice. Če bi je pomotoma

ne dobil, naj jo zahteva. Potem naj jo pa izpolni natančno po predpisu in zapiše poleg imena: Star naročnik!

Vsem skupaj in vsakemu posebej pa kličemo letos ponovno: Razširjajte našega »Bogoljuba«, pridobite mu mnogo novih naročnikov!

* * *

Vojska v podobah. V zadnji številki pod tem naslovom naznanjene vojne razglednice se že dobivajo pri našem upravnistvu (kuvert s 16 razglednicami ena krona) in to prvo skupino tudi že prav pridno naročajo. Tako je tudi prav, kajti malokje se na tako cen in preprost način podpira dobra stvar (pokritje stroškov za naše vojake), kakor ravno z naročanjem in priporočanjem predmeta, ki ga vsak rad uporablja. Vsak naš prijatelj ali znanec je vesel, če prejme obenem z našim pismenim sporočilom tudi sliko, ki ga tako lepo spominja časov, v katerih sedaj živimo. — Prve dni decembra izide druga skupina, ki bo obsegala samo izvirne božične in novoletne slike, ki bodo na posebno lep način predočevale veselo božično dobo spojeno z vojnimi dogodki. Za Božič in Novoletno letos ne bomo kupovali tujih, neokusnih izdelkov, marveč se bomo za svoja voščila poslužili svojih domačih razglednic, ki jih je v življenje poklical »Bogoljub«. Cena za drugo skupino ena krona. Naročila sprejema uprava »Bogoljuba« v Ljubljani.

* * *

Naznanilo.

Priporočamo naročiti vsem čč. bralcem »Bogoljuba« in tudi vsem drugim pobožnim kristjanom

tri knjige za 5 kron.

»Skrbi za dušo!« (512 strani), »Krščanski zakon« (384 strani) in »Duhovno veselje« (447 strani) v polusnje lepo lično vezane, z zlato obrezo.

Vsaka posebe se tudi pošlje za 2 kroni. Nabiralci naročnikov dobijo na vsakih deset knjig eno brezplačno za svoj trud. Čisti hasek teh knjig se obrne za razširjanje katoliških knjig in listov med ubogimi ogrskimi Slovenci.

Prosimo vse čč. bralce »Bogoljuba«, da naj si naročijo te knjige zaradi dobrega imena.

Knjige brez poštnih stroškov »franco« pošlje Fr. Math. Báthori, Murahalmos (Ogrsko).

Položnice

za obnovitev naročnine

za leto 1915

smo priložili današnji številki. Naj bi se jih poslužil vsak naročnik!

Razglednice

Vojska v podobah

o katerih smo zadnjic poročali, so že izšle in se dobivajo pri našem **Bogoljubovem** upravn. štvu. 16 razglednic 1. skupine stane 1 krono. **Druga** skupina izide za Božič in bo veljala radi izvornih slik zopet 1 K. Znesek se pošlje lahko po nakaznici ali v pisemskih znamkah.

Marija Alešovec

Ljubljana, Poljanska cesta št. 15.

se priporoča preč duhovščini za izdelovanje vsakovrstnega perila ter amiči za dobro blago in točno postrežbo. Izdeluje tudi vsakovrstno cerkveno perilo iz najboljšega češkega in moravskega platna po najugodnejši ceni. 2044

Misijon.

Hčerke iz dobrih rodbin, ki čutijo v sebi poklic za rašovitvo in se hčejo posvetiti vzgoji revnih otrok in misijonskemu delu v tu- in inozemstvu, se sprejmo v 083

samostan Srca Jezusovega

(Herz-Jesu-Kloster)

Dunaj XXI. Leopoldauersirasse 123.

Družinska pratika

za leto 1915

se že dobiva po vseh trgovinah za ceno 24 vin. Vsebinska letošnje izdaje prekaša daleko vse njene prednice. Sezite po nji!

Ustanovljeno 1887.

Bogata zaloga ženskih ročnih del in zraven spadajočih predmetov v

trgovini z drobnim in modnim blagom

F. Meršol, Ljubljana Mestni trg 18.

Velika izber vezenin, čipk, nakita, otroške obleke, ovratnikov, zavratnic, voine, bombaža in vseh potrebnih za šivilje.

Zaloga umetnih cvetic. Predtiskanje in vezenje monogramov ter vsakovrstnih drugih rizb. 907 (12)

Zmerne cene — Trpežno blago.

Največja češka tordka za nakupovanje cenega posteljnega perja!

1 kg novega, sivega, skubljenega, dobrega gosjega perja 2 K. 1 kg boljšege 2-40 K, polbelega 2-80 K, belega 4 K, belega skubljenega 5-10 K. 1 kg izredno finega snežnobelega, skubljenega 6-40 K in 8 K; 1 kg sivega puha 6 K in 7 K; 1 kg belega puha 10 K, najfinejši prsni puh 12 K — Pri 5 kg se pošlje franko. — **Dovršene postelje** bogato napolnjene, iz zelo gostega, jako trpežnega, rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinblaga, 1 **pernica** 180 cm dolga, 116 cm široka, z **dvema blazinama**, vsaka 80 cm dolga in 58 cm široka, napolnjena z lepim, mehkimračjim perjem 16 K, z izredno finim polpuhom 20 K, z najfinejšim sivim puhom 24 K; **posamezne pernice** po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; **blazine** 3 K, 3-50 K, 4 K. — Pošilja proti povzetju od 12 K višje franko. **S. BENISCH v Dešenici 766 Sumava Češko.** — Zamenjava in frankovnitev dopuščena, 2354 za neugajajoče se vrne denar. — Ceniki na zahtevo zastoj in franko.

Čitajte!

Čitajte!

Pravkar došla ogromna množina ostankov

za obleke in perilo na zalogo podjetja zvezdnih tkanin „Hermes“ v Ljubljani, Šelenburgova ulica števil. 5, v prvem nadstropju, nasproti glavne pošte.

Ostanki prodajajo se vsako sredo in soboto za skoro polovično ceno.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

LJUDSKA POSOJILNICA

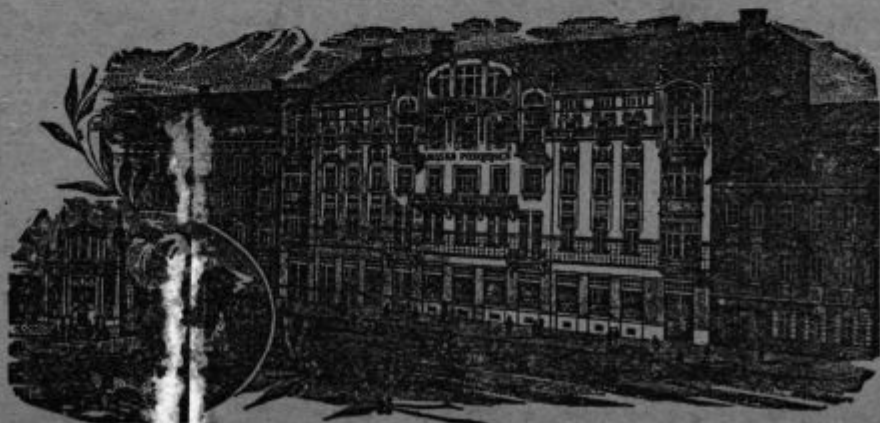
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, prtiličje, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadržniki temveč tudi cela dežela Kranjska, in jih obrestuje po

4 $\frac{3}{4}$ %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih obresti 4-75 K na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1914 čez 22 mil. jonov K. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice brezplačno na razpolago.

Nacelstvo.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9
priporočata svojo največjo zalogo
zgotovljenih oblek za gos-
pode, dečke in otroke in
novosti v konfekciji za
:: :: dame. :: 545 ::

Bogata zaloga

546

šivalnih strojev,
koles, pisalnih strojev

pri

Ivan Jax & sin

Ljubljana,

Dunajska cesta 17.

Naše gospodinje! Zahtevajte vedno pri vseh trgovcih
Kolinsko kavino primes
v korist obmejnih Slovencev.